

TRANSCRIPT VAN DE COMMISSIE SAMENLEVING VAN GEMEENTE HAARLEM
d.d. 28 november 2022

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter: Dames en heren. Van harte welkom op deze 28ste november. Een extra Commissie Samenleving. Waarin we de jaarverslagen van de openbare scholen gaan bespreken met u. De volgorde hoe we dit vanavond zullen doen, nadat we uiteraard de agenda hebben vastgesteld, we zullen eerst de schoolbestuurders vragen om een korte toelichting te geven. Dan laat ik het aan u om vragen te stellen naar aanleiding van de verslagen. Mochten er politieke vragen tussen zitten, dan hebben we hier ook wethouder Van Leeuwen, die die vragen kan beantwoorden. En uiteraard, elke school zal zijn eigen vragen beantwoorden. En dat gaan we ook doen zoals ze op de agenda staan. Verder heb ik in ieder geval geen mededelingen, maar ik heb wel van de wethouder vernomen dat die wel een mededeling heeft. Dus als eerste, wethouder Van Leeuwen.

Wethouder Van Leeuwen: Ja, voorzitter, dank u wel. En fijn dat we hier bij elkaar zijn, in deze altijd bijzondere setting, wat een goed gebruik is hier in Haarlem. Ik had één mededeling. Dat is een zelfde soort mededeling die we afgelopen weken ook een keertje per mail heeft langs gekregen. Het ging namelijk ook, in het verleden, niet vorige week vrijdag maar de vrijdag daarvoor is een staking geweest in het leerlingenvervoer. Er is weer een staking aangekondigd. Zoals afgelopen keer monitoren we dat actief als gemeente, en zorgen we hoe daar zo goed als mogelijk mee omgegaan kan worden. Dus voor komende woensdag staat het nu, lijkt dat te gaan gebeuren. Hoe dat precies verder gaat, dat houden wij weer voor u in de gaten. Maar dan weet u het alvast, en dat scheelt de griffie weer een mail naar u toe.

De voorzitter: Dat is toch weer het voordeel van een extra vergadering, dan worden zelfs de mededelingen afgedaan. Helemaal goed.

2. Vaststellen van de agenda

De voorzitter: Dan het vaststellen van de agenda. Kan de agenda conform worden vastgesteld, of zijn er vragen, opmerkingen en aanmerkingen? Nee. Uitstekend. Wel hebben we een spreker die zich gemeld heeft, maar die is op dit moment nog niet aanwezig. We gaan de agenda afwerken en kijken of die spreker alsnog komt. Als dat het geval is, dan zullen we kijken waar het meest geschikte moment gaat zijn om die uiteindelijk toch nog te laten spreken.

3. Realisatie instandhouding openbaar primair (speciaal) onderwijs 2021 Spaarnesant (BL)

De voorzitter: Dan zou ik over willen gaan naar agendapunt 3. Dat is het jaarverslag van Spaarnesant. De heer Elkerbout, namens de school aanwezig. Welkom hier. Als u een korte toelichting geeft op het jaarverslag, dan kunnen alle commissieleden u aanhoren. Gaat uw gang.

De heer Elkerbout: Misschien nog even ter correctie, mijn naam is Elkerbout, en ik heb ook mijn collega meegenomen, Jan Alberts, die is lid van het college van bestuur. Een korte toelichting. Dat is nogal een uitdaging op een lijvig stuk. Dus ik ga mij niet wagen aan een samenvatting in drie zinnen. U heeft het allemaal kunnen lezen, we hebben voor het gemak ook nog een infographic voor u gemaakt, waarop eigenlijk de hoofdlijnen van het verslag te zien zijn. Het is misschien goed om u mee te nemen in onze grootste uitdaging

van dit moment. En dat is de uitdaging van het lerarentekort. U waarschijnlijk wel bekend. Dat zet op verschillende manieren onze organisatie onder druk. Nog afgezien van de dagelijkse spanning of alle groepen weer bezet zullen zijn, wat helaas niet altijd lukt, is er ook over al eigenlijk een groot vraagstuk in het organiseren van ontwikkeltijd voor leraren. En de mogelijkheid om ook te blijven werken aan de verbetering van het onderwijs. Want het eerste wat eraan gaat in de organisatiedruk, dat is natuurlijk die ontwikkeltijd. Mensen met zogenaamde ambulante tijd bij ons, die worden al snel ingezet voor de groep. En dat gecombineerd met het feit dat we natuurlijk niet alleen te maken hebben met een kwantitatief tekort, maar daarmee ook soms toch de kwaliteit onder druk zien staan, denk ik dat ik wel kan zeggen dat wij het grootste deel van onze tijd bezig zijn met niet alleen het organiseren van de dagdagelijkse organisatie, maar vooral kijken naar de toekomst en hoe we een bestendige organisatie kunnen krijgen van onze scholen, die ook beter opgewassen is tegen incidentele uitval. En in de afgelopen periode hebben we natuurlijk moeten dealen met het fenomeen van de coronacrisis. Die is natuurlijk nu, laten we zeggen, in naam wel voorbij. Maar nog in de afgelopen weken hoorde ik van directeuren dat er soms vijf leerkrachten ziek waren. En dan is het werkelijk onmogelijk om de volledige bezetting nog te regelen. Dus ik dacht, als ik al iets moet samenvatten, dan is het wel dit als grootste uitdaging. En voor de rest heeft u in het verslag kunnen lezen, ik hoop dat u ziet waar we mee bezig zijn, waar onze aandachtspunten liggen ook in de stad. Wat ons betreft gaat het vooral over kansengelijkheid, over de samenwerking met zorg in het kader van passend onderwijs, en betere integratie van zorg en onderwijs. En het derde is educatief partnerschap. Dat vinden we buitengewoon belangrijk, om goed met ouders samen te werken in de ontwikkeling van hun kind. En wat we ook ervaren, is dat met name op de thema's van passend onderwijs en kansengelijkheid, zijn de structuren en systemen waarin we werken soms niet helemaal **opgelijnd** met wat je zou willen als professional in de praktijk. En we doen er alles aan om daar ook in samenwerking met de gemeente stappen in te zetten. We zijn met het voorbereiden van integrale financiering van zorg al een aardig eind gevorderd. En dat is een heel goed nieuws voor de kinderen in de meest kwetsbare posities. We zijn in de stad ook al jaren behoorlijk goed met elkaar in gesprek over het thema kansengelijkheid, maar daar zie je toch ook dat het stelsel zoals we dat kennen, met een grote mate van versnippering, en het vo ons niet helpt om bijvoorbeeld de gewenste uitstel van keuze te realiseren. Dat is heel moeilijk in onze context. En wij zijn ook nogal actief in de discussie landelijk, over bijvoorbeeld zoiets als de eindtoets. Dat heeft u misschien wel meegekregen. En zo niet, dan zeg ik het u bij dezen. We zitten echt na te denken over hoe je de advisering zo zou moeten organiseren dat je kinderen geen onrecht doet. Want op dit moment is het systeem zo georganiseerd dat er vermoedelijk heel veel kinderen op de verkeerde plek terecht komen. Nou, hier laat ik het even bij. Alvast wat food for thought.

De voorzitter: Voldoende food for thought inderdaad. Dank u wel.

De voorzitter: Dan door naar de heer Post, namens Dunamare.

De heer Post: Ja, ook even 152 pagina's jaarverslag volgens mij, of zoiets. Dus dat ga ik ook niet allemaal herhalen. Ik wil er een aantal highlights uithalen. Wat wij zien bij onze leerlingen, is dat we hebben nog echt wel te maken met de naweeën van corona. Ze hebben de afgelopen tijd, afgelopen jaren moet ik zeggen, toch minder onderwijs gekregen. En dat zie je uit allerlei onderzoeken naar voren komen. Leerlingen voelen zich niet fijn, vooral meisjes, dat is recent in het nieuws, voelen een mate van extreme druk om te presteren en daarmee onzekerheid komen. Maar we zien het ook in onze eigenlijk aanvragen voor extra zorg, voor begeleiding. En we zien het ook terug in cijfers op de scholen. Wij volgen natuurlijk die leerlingen goed, en we zien met name in de eerste paar jaar, en in het derde jaar, zien wij toch wel risico's. Recent is door de minister bepaald dat de eindexamensystematiek doorgaat zoals het altijd ging. Dus zonder duimregeling. En dat betekent ook deze leerlingen het komende jaar nog flinke kluif krijgen om het te gaan halen. Dus dat is voor

onze leraren, en voor onze medewerkers op de scholen, echt een uitdaging. En daar maken ze zich zorgen om. En ik ook. Alleen het is wel een besluit van de minister wat we moeten uitvoeren. Wij hebben minder een probleem met het lerarentekort als in het po. Maar ik moet zeggen, ook bij ons staan er op dit moment geloof ik vijftig vacatures open op de site. Dat is best veel, dat is andere jaren nooit zo geweest. Dus we zien ook bij ons tekorten aan leerkrachten. En waar zien we dat? Dat zien we op de scholen die met de moeilijkste kinderen werken. Dus op het speciaal onderwijs bijvoorbeeld. En dat zijn nou juist de kinderen die het nodig hebben. Het is ... Dus wij zetten op dit moment alle zeilen bij om het in te vullen. En dat gebeurt dan helaas soms met onbevoegde leerkrachten, met mensen die het graag willen doen. Of we vragen een docent extra te werken. Maar dat is eigenlijk niet wat je wil, want dat is een beetje vergelijkbaar met wat in het po gebeurt, je wil dat ze de tijd benutten voor bijvoorbeeld professionalisering. En voor goede lesvoorbereiding. Dus dat is een zorg waar ik heb die we niet zomaar kunnen oplossen, maar dat is wel echt een zoektocht waar we echt middenin zitten. Als ik dan kijk naar Dunemare als geheel, en ik kijk naar de financiën, dan kan ik zeggen dat jullie moeten bepalen of de instandhouding van het openbaar onderwijs nog adequaat is. Dan hoeft je daar geen zorgen om te maken. Dat is deels de oorzaak van enorme toevloed aan subsidies die we de afgelopen jaren hebben gehad van de rijksoverheid. Voor NPO, het Nationaal Plan Onderwijs. Dat geld hebben we een paar jaar geleden gekregen, en dat is een flinke reserve geworden. De bedoeling van die reserve is dat weer allemaal weer inzetten in onderwijs. We hebben dat eigenlijk in, ik weet het jaar niet meer, maar laten we zeggen twee jaar geleden gehad. Had een enorm resultaat. En nu moeten we dat gespreid, verplicht uitzetten onder de leerlingen. Dan voel je aan, dat is incidenteel geld, dat zijn subsidies. Daar kunnen we geen vaste mensen voor in dienst nemen. Dus dat wordt veel weggezet aan toch extra uren voor docenten, met de vraag of dat gewenst is. En de inzet van externen. Intussen is duidelijk dat die subsidiestroom op gaat drogen, en dat er een nieuw instrumentarium op ons af gaat komen. Dit jaar is dat geweest de basisvaardigheden. Daar is een grote subsidieronde voor geweest. Helaas zijn veel van onze scholen niet ingeloot. Want de rijksoverheid heeft besloten om daar een loting voor te doen, wie wel en niet geld kreeg. En de scholen die bij ons het hardst nodig hadden, dat zijn toch het speciaal onderwijs voor een deel, krijgt voor een klein stukje gelukkig wel maar ook de vmbo's, waar de taal- en leerachterstanden vaak het grootst zijn, die krijgen niet. Dus niet het Haarlem College, niet het Spaarnecollege. En dat is ontzettend balen, en daar hebben we ook ons ongenoegen over geuit richting de rijksoverheid. Maar dat vinden we ontzettend jammer. Dus dan gaan we toch maar weer dealen met wat we hebben, om dat toch mogelijk te maken. Waar maak ik me ook zorgen om? Los van het feit dat het goed gaat met de mensen, dat ze zich goed voelen, dat blijkt uit onze medewerkerstevredenheidsonderzoeken, dat we voldoende de financiële middelen hebben om de salarissen te betalen. We maken ons wel zorgen om stijgende energieprijzen. Wat wij nu zien, is waar we vorig jaar één miljoen aan energie betalen, dat intussen in rap tempo is opgelopen naar 4,5 miljoen euro. En bij ongewijzigd beleid gaat dat misschien wel naar acht, á negen, á tien miljoen euro. Nu is recent een toezegging gedaan, dat er wat compensatie komt. Maar dat is circa één miljoen. En dat betekent dat wij, net als heel veel mensen thuis, dat ook wij als organisatie met 25 schoollocaties, niet allemaal in Haarlem, maar natuurlijk ons zorgen maken. En dan is voor ons van belang dat die scholen natuurlijk er goed voorstaan. En ik weet dat we binnenkort in overleg zijn met de gemeente, als het gaat om moderne huisvesting. Maar daar hebben we echt, en daar moeten we met ons allen realiseren, zowel wij als jullie, echt nog een flinke klus te klaren. Om te gebouwen weer echt up to date te maken. Want, u moet zich realiseren, toen een aantal jaar, tig jaar geleden, rijksoverheid besloot om huisvesting te decentraliseren naar de gemeente, dat vaak oude gebouwen, zeker van het openbaar onderwijs, waren. Wij zitten soms nog in monumenten met enkel glas en stalen kozijnen. Daar is toen niet voldoende middelen meegegeven aan de gemeente. Dus dat kan ik ook niet de wethouder of de gemeente verwijten, maar het betekent wel dat wij voor die enorme uitdaging staan om voor die leerlingen een goed gebouw te doen. Dus daar hebben we nog echt veel werk te doen. Misschien niet alleen in het gesprek, misschien niet alleen in het renoveren, maar ook in onze geluiden naar Den Haag. Wat speelt ook op

dit moment in onze scholen? Dat is de armoedeproblematiek. We zien dat door de energiecrisis en stijgende prijzen dat de armoede toeneemt. Nou hebben wij geen subsidieregeling voor bijvoorbeeld ontbijten, daar geloven we ook niet zo in. Maar wat we aan de scholen wel vragen: wees alert in het signaleren van echte armoedeproblematiek. Dus als er even geen geld is, wees er alert op. En als we zien dat er geen ontbijt is, als we zien dat leerlingen niet meekunnen met een uitje van school, dan gaan wij dat regelen voor ze. Nog sterker, recent was een mooi voorbeeld van een school, een vmbo-school, die heeft een kind een fiets gegeven. Omdat het kind geen mogelijkheid had om een fiets te kopen. Dus we proberen in alles maatwerk te bieden. Niet alleen voor leerlingen, maar ook voor ons personeel. Want ook het personeel heeft soms te maken met krappe financiële toestand. En daar zetten we bijvoorbeeld budgetcoaches voor in. Dat mensen geholpen worden, om te kijken: hoe kan je nou met je financiële middelen omgaan? Maar het is absoluut een probleem wat ik wel graag wilde vermelden in dit overleg. Tot slot, zien we ook onze zorgen rondom het voortgezet speciaal onderwijs. We hebben twee scholen voor voortgezet speciaal onderwijs in Haarlem, dat is de Daaf Geluk en dat is de Professor Doctor Gunningschool. Wat we door corona zien, is dat er een toestroom aan leerlingen is vanuit andere scholen, meer dan andere jaren, naar deze onderwijsvoorzieningen. En dat komt misschien wel door het eerste punt wat ik zonet gezegd heb. Dat we zien dat kinderen aan een taks hebben gezeten als het gaat om het kunnen volgen van het onderwijs. Misschien ook wel de aandacht gemist hebben die ze normaal verdienden, en nu dreigen uit te vallen in twee mavo, drie havo, vier vwo, zeg ik maar even zo. En dat ze dan toch op het speciaal onderwijs terecht kunnen. Dus wij kunnen ze nu al niet huisvesten. We zijn in overleg met de gemeente. Maar het is natuurlijk niet de bedoeling dat het speciaal onderwijs gaat groeien, maar wat we ook niet willen is dat de leerlingen thuis gaan zitten. Dus dat is echt een stevige klus voor het vso. Waar ik gewoon de komende tijd echt wel druk mee ben. En ook de gemeente overigens, en de wethouder. En waarin we samen moeten optrekken om dat weer te normaliseren. Want ik hoop dat we over een paar jaar, als corona weer gezakt is, daar weer normaal de situatie ontstaat. Dat er speciaal onderwijs is, maar alleen nodig in die gevallen dat het echt nodig is. En nu zie je dat onze leerlingen er soms zo slecht voorstaan, dat ze wel moeten. En tot slot, waar jullie ook mee te maken hebben als gemeente, en waar wij ook mee te maken hebben, is de enorme toestroom van vluchtelingen. Een paar jaar geleden heb ik hier gezeten om over het ISK-huisvesting te praten. Als je nu ziet wat de toestroom is aan ISK-leerlingen, daar ben ik overigens in zeer goed overleg met de wethouder bezig met scenario's dus ik ben daar helemaal positief over dat overleg, maar het is natuurlijk wel een zorg die zowel bij de gemeente ligt als bij ons. Waar we wel moeten uitkomen. En wat ... Je moet denken dat er op het ISK in het verleden 100 tot 120 kinderen zaten. Dat groeit nu naar 350, misschien zelfs nog wel meer. Er wordt op dit moment noodhuisvesting bij de IKEA gebouwd geloof ik door de gemeente, heb ik begrepen. We weten natuurlijk nog niet helemaal wat op ons afkomt. Maar dat er een toestroom gaat komen, ook op onze ISK-scholen, dat is voor ons wel duidelijk. Dus genoeg werk voor het openbaar onderwijs. Maar met mensen die er energie in hebben om dat te gaan doen. En dat geldt ook voor mij, om daar verder inhoud en invulling aan te geven. En daar wilde ik het even bij laten.

De voorzitter: Dank u wel.

De voorzitter: En dan tot slot, de heer Van der Werff, namens het Stedelijk Gymnasium Haarlem.

De heer Van der Werff: Dank u wel. Het is altijd fijn om twee grote mannen naast je te hebben die het gras voor je voeten wegmaaien, voor een deel. Want veel van de problemen die benoemd zijn, die spelen natuurlijk ook op het Stedelijk een rol. En ik wil eigenlijk beginnen, want dat staat echt dichtbij me, dat is de zorg, ook voor kinderen die het thuis goed hebben en die een goed leervermogen hebben, en die toch heel erg in psychische nood geraken. Dat valt niet te onderschatten. We hebben de capaciteit meer dan verdubbeld. Maar het lijkt wel of elk aanbod zijn eigen vraag schept. Dus we leiden onze mentoren verder op om ervoor te

zorgen dat we echt bij de les blijven, en de kinderen goed in de gaten houden. Dat was vijf jaar geleden ongekend op het Stedelijk Gymnasium. We hebben natuurlijk de coronajaren gehad, die invloed hebben gehad. Maar het lijkt wel of de oorlog, de zorg over klimaat, et cetera, een grote impact hebben op het welzijn van kinderen. Kinderen maken zich gewoon heel veel zorgen, en komen daar vaak niet uit. Als je dan naar het jaarverslag kijkt, naar cijfers, dan ziet dat er allemaal keurig uit. En het doorstromen is op orde. De examenresultaten zijn goed. Maar er ligt wel een werkelijkheid achter die niet zichtbaar is in de cijfers, maar wel, en niet alleen bij mij, wel in de scholen. Dat is een grote bron van zorg. Wij zien bijvoorbeeld dat kinderen heel veel moeite hebben om zich te oriënteren op het tijdperk na school. Veel kinderen gaan studeren, en stoppen gewoon binnen een week. Omdat ze geen tijd hebben gehad, of geen ruimte in hun hoofd, om zich goed te oriënteren op de volgende stap. Heel merkwaardig, maar wel een scherpe breuk met het verleden. Gelukkig hebben wij geen echte grote last van het docententekort, maar we zijn wel begonnen, dat heeft u ook kunnen lezen, met een programma om samen te werken met universiteiten en hogescholen om talenten te spotten. En de school te vullen met stagiaires. Dat is niet alleen bijzonder leuk, want het favoriete geboortjaar op het SGH is 1958, dus je zou kunnen zeggen dat het docentenkorps hier en daar wat aan slijtage onderhevig is. Dus is het wel heel leuk ... Heel fijn dat je dat zegt. Maar goed, veel jonge mensen binnen de organisatie geeft ook weer nieuwe schwing, en is gewoon heel prettig om dat te zien. Waar we eigenlijk een jaar of vijf, zes geleden begonnen zijn, dat weet je heel goed Marten, is ook het werken aan kansengelijkheid. We hebben contact gelegd met ongeveer vijftien po-scholen, en we proberen echt kinderen uit buurten met een achtergrond die normaliter niet op het SGH terechtkomt, om die actief op school te krijgen. En daar dan ook goed in te begeleiden. En we hebben daar een huiskamer voor waar kinderen extra aandacht krijgen, en extra tijd op school kunnen doorbrengen. Een ander aspect wat heel belangrijk is geworden is het burgerschaponderwijs. Dat gaat eigenlijk heel erg goed. Wij gebruiken dat ook als een vakoverstijgend onderwerp. En eigenlijk zie je ook dat burgerschap en kansengelijkheid heel mooi samen op kunnen gaan, en eigenlijk twee benen zijn van eenzelfde lichaam. Een derde aspect wat ik nog zou willen noemen hierbij, is dat de coronatijd ook wel wat goede dingen heeft gebracht. Bijvoorbeeld het gebruik van digitale lesmethoden om het onderwijs te differentiëren, heeft echt wel een enorme duw in de rug gekregen door de coronaperiode. Dus naast het leed wat het kinderen gegeven heeft, heeft het gelukkig ook wel weer iets gebracht waar we in de toekomst ons voordeel mee kunnen doen. Dank je wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is het nu aan de commissie om vragen te stellen. En dat gaan we doen zoals de agenda dus ook is vastgesteld. Als eerste dus de vragen aan de heer Elkerbout en collega, over Spaarnesant. Wie kan ik van de commissie als eerste het woord geven? Mevrouw Van der Windt, namens D66.

Mevrouw Van der Windt: Ja, dank u wel, voorzitter. Heel veel dank voor het jaarverslag en de heldere mondelinge toelichting daarop. Het is vandaag 28 november 2022, en wij als Commissie Samenleving gaan spreken over de vraag of in dit geval Spaarneland in 2021 voldoende openbaar onderwijs heeft gerealiseerd. En ik denk dat we ook zonder die jaarverslagen het hadden aangedurfd, om daar volmondig ja op te zeggen. En dit stuk, en dat geldt ook voor de andere stukken, kunnen wat D66 betreft dan ook als hamerstuk naar de agenda van de raad. We hebben best een lange tijd om hierover te praten. Het lijkt mij niet zo goed om heel erg terug te kijken naar het toch wel bijzondere coronajaar 2021, als we weten dat het jaarverslag door de raad van bestuur, raad van toezicht en een accountant al is afgetikt. En wij zien dat er onder zeer moeilijke omstandigheden, waarbij schoolbesturen bijna wekelijks hun onderwijsplannen hebben moeten aanpassen aan de bijzondere coronamaatregelen, gewoon goed werk is geregeld. Bovendien kunnen we niet al te veel meer veranderen aan 2021. Ik kijk dan ook liever vooruit, en wat ik net zei geldt ook voor het Gymnasium en voor Dunamare. Dan hoef ik dat zo meteen niet te herhalen. En ik heb dan ook voor Spaarnesant de volgende vragen: zijn er dit jaar, dus in 2022, zaken voorgevallen die u wil delen met deze commissie? Gaan er in 2023

zaken spelen waarvan u denkt dat de gemeente een belangrijke rol kan vervullen, en wat verwacht u dan van de gemeente? En u triggerde me een beetje met uw opmerking over een beter passend advies. En als moeder van een dochter die van vmbo naar havo naar vwo is gegaan ben ik daar toch al bij betrokken. Hoe denkt u dat het u gaat lukken om een beter passend advies te geven aan leerlingen, zodat ze makkelijker terecht komen op de school waar ze thuishoren? Dat waren mijn vragen, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er anders commissieleden die een vraag hebben? Mevrouw Klazinga namens de VVD.

Mevrouw Klazinga: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik sluit me erbij aan ... Vooropgesteld, dat wij als VVD ook positief gestemd zijn en inderdaad concluderen dat er voldoende passend onderwijs in het po is geboden. Ik heb wel een paar vragen over het jaarverslag. En die zijn deels financieel van aard, deels inhoudelijk. In het verslag zag ik dat er in 2022, '23 en '24 tekorten worden verwacht. Dan wordt er ook in de informatiebrief die wij hebben gekregen bij vermeld dat die vooral gedekt zullen worden door de bestemmingsreserve van de NPO. Alleen als ik dan cijfers vergelijk, dan kom ik 4,4 miljoen aan cumulatieve tekorten tegen. En 1,8 miljoen aan bestemmingsreserve. Hoe worden die tekorten veroorzaakt? En op wat voor manier gaat u het restant dat dus niet door de NPO bestemmingsreserve wordt gedekt, hoe gaat u dat dekken? En wat wordt er aan gedaan om ervoor te zorgen dat er in 2025 niet meer tekorten worden verwacht? Dan heb ik nog een vraag, en die gaat over de NPO-middelen. Op pagina 56 van het verslag staat te lezen dat er een viertal beleidslijnen zijn uitgezet voor het gezamenlijk deel van de NPO. En mij valt op dat die eigenlijk allen gericht zijn op leerkrachten, en niet op leerlingen. Nou begrijp ik dat zonder leerkrachten kun je de leerlingen natuurlijk niet dienen. Alleen ik heb begrepen, en dat werd net door één van uw collega's ook eigenlijk wat mij betreft bevestigd, dat die NPO-middelen ervoor bedoeld zijn om, zo heb ik het begrepen in ieder geval, de coronamaatregelen zoveel mogelijk te mitigeren. En dus ten goede zou moeten komen aan kinderen. Dus kunt u dat even uitleggen, hoe zich dat ten opzichte van elkaar verhoudt? En dan nog een derde onderwerp, en dat is de Hildebrand. Op pagina 32 van het jaarverslag staat te lezen dat de Hildebrand in '22, dus dit jaar, opgaat in de Martin Luther Kingschool en dat dat verder wordt afgebouwd. Nu heb ik begrepen dat daar inderdaad verdere stappen inmiddels toe gezet zijn. Ook al contact met ouders is geweest. Maar ik heb ook begrepen dat er een hele specifieke, dat staat ook in dit jaarverslag te lezen, dat er een hele specifieke groep aan kinderen wordt bediend binnen de Hildebrand. Namelijk kinderen met een leerachterstand, maar zonder gedragsproblematiek, wat binnen het verdere speciaal onderwijs binnen uw stichting niet het geval is. Dus hoe gaat u ervoor zorgen dat die groep kinderen binnen Haarlem in de toekomst nog passend onderwijs krijgen? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ja, de heer El Aichi namens het CDA.

De heer El Aichi: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik wil als eerste mijn complimenten overbrengen aan alle schoolbestuurders vanavond. Schoolleiders en alle leraren van onze gemeente. Als ik naar het verslag van Spaarnesant kijk, dan vallen mij een paar dingen. Bij het kopje thema's is te lezen dat de thuissituatie van leerlingen vraagt soms meer dan alleen onderwijs. Mijn vraag is: hoe is het met de samenwerking tussen Spaarnesant en het sociaal ... en een 'sng's' of een schoolmaatschappelijk werk. In de wijken waar Spaarnesant actief is, zijn er veel organisaties die huiswerkbegeleiding aan leerlingen aanbieden. Kunt u iets vertellen over eventuele samenwerking tussen uw school en de organisaties die huiswerkbegeleiding geven? Laatste vraag is: in hoeverre wordt in uw gebouw van Spaarnesant geïnvesteerd in ventilatie? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Zoon namens Hart voor Haarlem.

Mevrouw Zoon: Dank u wel, voorzitter. Ook mijn dank aan alle drie de bestuurders die een goede toelichting hebben gegeven over hun jaarverslag. Als we het nu over Spaarnesant hebben, heb ik zoiets van: u heeft 6830 leerlingen. We weten vaak demografisch hoe dat zich gaat verhouden in de toekomst. We hebben daar vorig jaar ook debat over gehad, hoe dat gaat met de instroom leraren en dergelijke. Heeft u ook een idee hoe dat de komende tijd in uw onderwijsorganisatie plaatsvindt? Gaan we meer leerlingen verwachten, moeten we misschien schoolgebouwen bijbouwen? Heeft u het demografisch op orde? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Özogul namens SP.

Mevrouw Özogul-Özen: Ja, dank u wel, voorzitter. Ook mijn dank aan alle schoolbesturen. Wat ons betreft is het ook voldoende gerealiseerd. Maar we hebben wel een aantal vragen. In de eerste instantie aan Spaarnesant. Ik las dat er in de jaren 2021 – 2024, in de meerjarenbegroting, inderdaad tekorten zijn. Van respectievelijk één miljoen, 570 duizend, 282 duizend. Die worden gedekt uit de NPO-middelen. Ik kan me voorstellen dat u dat ook deels aan de leerlingen uitgeeft. Maar worden die NPO-middelen ook voor het doel gebruikt waarbij u nu die tekorten zeg maar dekt? Ik heb een andere vraag. Ik las verderop ergens over de IKC in Boerhaven. Daar heeft u staan dat in 2022 pas heeft de gemeente capaciteit kunnen inhuren. Terwijl dus eigenlijk het al een hele tijd klaarlag. Weet u hoe dat komt? Of wat heeft u gedaan om dat zo sneller te laten behandelen? Oh ja. Ik las ook iets over onderwijsachterstandsmiddelen. Dat dat per brn-, heet dat geloof ik, -nummers wordt toegekend. En ik zag bij één van die scholen, in dit geval van de Erasmus, de Globe en de Piramide, dat zij een ... Ik weet niet of dat nog steeds één school is of dat het nu drie verschillende scholen zijn. Dat dat op één brn-nummer wordt toegekend. En dat ... En ik zie ook dat daar best wel een bedrag in mindering, dus steeds minder wordt. Is er een mogelijkheid om dat alsnog apart te doen? Of krijgen scholen ... Laat ik het zo zeggen. Krijgen scholen het daardoor moeilijker? Daar ben ik benieuwd naar. Is er dan voldoende om achterstanden weg te werken? En voor de andere besturen een vraag.

De voorzitter: We gaan eerst deze bestuurder doen, dan komen we strakjes bij de andere bestuurders. Mevrouw Hamzad, namens GroenLinks.

Mevrouw Hamzad: Dank u wel, voorzitter. GroenLinks sluit ook aan bij andere collega's, D66, VVD, CDA en SP. Mijn hartelijke dank aan alle schoolbestuurders. Wij kijken ook heel positief en concluderen ook heel positief naar de jaarverslagen. Vooral als ik vanuit mezelf spreek. Ik werk zelf vijf dagen in het onderwijs, sta vijf dagen voor de klas. Ik weet hoe mooi het is in het onderwijs te werken, maar daarnaast het is ook keihard werken, vooral in deze tijd van lerarentekort. En beperkt tot de subsidieregeling. We hebben wel een klein vraagje. Betreft het VOG. VOG is een wettelijke eis. De opdracht voor het aanvragen van een VOG gebeurt momenteel via een verzoek, via een mail vanuit de afdeling administratie of het bestuur. Blijkbaar, deze opdracht wordt niet altijd op tijd gegeven. Onze vraag is: welke maatregelen heeft het schoolbestuur genomen om dit in de toekomst in goede orde te stellen? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Bastiaans, namens de PvdA.

Mevrouw Bastiaans: Ja, dank u wel, voorzitter. Het is al gezegd. Heel veel dank aan alle medewerkers voor de flexibiliteit die ze hebben getoond in de afgelopen jaren, tijdens de coronaperiode. En dan is het helemaal mooi om te lezen dat de enige school van Spaarnesant met een herstelopdracht een voldoende heeft ontvangen. Dus dat is ook een mooi resultaat. Voor wat betreft het lerarentekort, u zei er al iets over. Maar volgens mij sprak u vorig jaar over samenwerking met pabo's en om als opleidingsschool te fungeren. Om via die kant het lerarentekort ook te kunnen ondervangen. En u sprak net over tekorten in het speciaal onderwijs ook, dus ik vroeg me af of daar ook speciale aandacht voor is. Dan heb ik nog ... U zei ook iets over het

schoolontbijt al. We weten dat er een aantal scholen in Haarlem zijn die dat via het Jeugdeducatiefonds subsidie voor ontvangen. Maar ik vroeg me ook af hoe het Spaarnesant er zelf bij betrokken, en hoe kijkt u daarnaar? En ten slotte nog een vraag over de IKC's. Werd net ook al genoemd. Er staat in het hele mooie Spaarnesant in Beeld, staat er ook, er staat dat er steeds meer scholen moeten worden ingericht als IKC. En ik vroeg me even af, gaat het dan om scholen van nul tot twaalf jaar, of van vier tot twaalf jaar? Want wij staan met de PvdA vinden IKC's heel belangrijk, onder andere ook omdat de rol van ouders daarin ook belangrijk is. En dat is het laatste waar ik dan nog aandacht voor vraag, voor alle scholen. Om aandacht te hebben voor de oudercommunicatie. Het is per school wel verschillend nodig, die aandacht. Bij sommige scholen zijn ouders heel erg betrokken, terwijl je bij andere scholen juist wat meer zou willen dat ze betrokken zijn. Dus mijn vraag is ook hoe Spaarnesant als organisatie daaraan kan werken. En als laatste nog de vraag aan u: welke steun heeft u nodig vanuit de gemeenteraad bij problemen als lerarentekort en andere zaken die spelen? Het schoolontbijt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Anders commissieleden die vragen hebben aan de bestuurder van Spaarnesant? Nee? Dan ga ik naar u. Een hele hoop vragen gesteld. Overlegt u verder zelf eventjes wie de meeste vragen beantwoordt. Maar in ieder geval, gaat uw gang.

De heer Elkerbout: Komt goed. Een palet aan vragen. Dank u wel voor al die vragen. En voor de kennelijke interesse waarmee u ons jaarverslag heeft gelezen en alles wat u eruit haalt. Daar heb ik bewondering voor. Want nogmaals, het is een dik pak papier en het zou er makkelijk toe kunnen leiden dat u het laat bij de samenvatting. Maar dat is kennelijk niet gebeurd. Dus complimenten daarvoor. En ook een paar hele belangrijke thema's die aan de orde worden gesteld. Ik denk dat het misschien goed is om toch te proberen een aantal dingen een beetje te clusteren, om te voorkomen dat ik dingen die van verschillende vragenstellers komen, dat ik die dubbel ga beantwoorden. Ik denk dat het goed is om even het thema NPO bijvoorbeeld eruit te lichten, waar veel over te doen is in het land. En ook waar financieel nogal wat over te zeggen valt. En een aantal van u vraagt ook naar de financiële doorkijk die we gegeven hebben in het plan naar de komende jaren. Ik wijs er overigens op, dat is geen begroting maar een raming. Dus wat we doen is dat we een doorkijkje geven bij gelijkblijvend beleid. En dan gaan er een aantal dingen gebeuren in de komende jaren. Ik kon even een glimlach niet onderdrukken bij het woord tekorten. Want ons grootste probleem is niet zozeer dat we tekorten zien aankomen, maar is: hoe krijgen we het geld uitgegeven? Dus iedere keer als we plannen in de begroting om een tekort te realiseren, en dat is de enige manier om je reserve aan te spreken, dus een tekort zien wij niet als een probleem, maar als een technisch middel om uit onze reserve te kunnen putten. Dan zien we toch in de loop van het jaar weer opdoemen dat het ons weer niet gelukt is om die min te realiseren. Omdat wij natuurlijk bij de begroting erop rekenen dat als we personeel kunnen krijgen, dat we dat dan ook inboeken als ... Dat moet betaald kunnen worden. Maar feitelijk zien we natuurlijk iedere keer dat de realisatie daar achterblijft op wat we begroten, omdat het doodeenvoudig niet lukt om alle vacatures die we hebben tijdig vervuld te krijgen. Dus dat is een belangrijke reden waarom het ook helemaal niet ... We hebben ook echt de beleidslijn gekozen, in de afgelopen jaren, om het idee van voorzichtig begroten te verlaten. Dus we hebben eigenlijk bewust zetten we ruim in voor de begroting, zodat we in ieder geval een grotere kans hebben dat we uiteindelijk ook eens iets van die reserves gaan opgebruiken. Wat er met het NPO is gebeurd, dat is natuurlijk ... Ook daar is veel discussie in het land over geweest. En sowieso is het al zo dat het aanvankelijk was toegekend als een subsidie voor twee jaar, die ook in twee jaar op moest. Daarvan hebben wij eigenlijk direct al gezegd: dat gaan we niet doen. Dus we hebben al direct gezegd: we gaan dat over vier jaar uitspreiden. Ook omdat we dat met onze personele ontwikkeling mooi konden invlechten in ons natuurlijk verloop. Dus dat betekent dat we op deze incidentele middelen wel structureel personeel konden aannemen. Omdat we zagen dat we uiteindelijk door het verloop geen probleem zouden hebben om die personeelsleden

ook te kunnen blijven betalen. Verder is het zo dat het inderdaad in het leven geroepen is, die NPO, om vermeende achterstanden uit de coronaperiode in te lopen. Daar is ongelooflijk veel discussie over geweest in het land. Ik heb zelf nog een team voorgezeten van schoolbestuurders en wetenschappers, die zich bogen over de vraag: wat is er nou feitelijk aan de hand? En eigenlijk was de grote conclusie die ook onderstreept wordt door wat mijn collega's links van mij daarnet hebben verteld, dat het eigenlijk met de cognitieve achterstanden best wel meeviel in die periode. Onder andere doordat we ook heel goed online onderwijs hebben gegeven. Maar dat de problematiek zich veel geschakeerder heeft voorgedaan, en met name op het welzijn van kinderen zit. En daar lopen we natuurlijk ook op tegen een ander vraagstuk. Namelijk, dat zijn de grote tekorten in de jeugdzorg en de wachtlijsten die daar oplopen, en het feit dat wij als onderwijs daar natuurlijk geen middelen op mogen inzetten. Dus dat is wel bijna treurig, dat je wel de middelen hebt maar dat je ze er eigenlijk niet aan kunt besteden. En verder is het zo dat ... Er is voor dat NPO eigenlijk gekozen, ik weet niet of u die term kent, maar er was een soort van menukaart aan interventies door OCW bedacht. Daarvan hebben wij ook gezegd: onderwijs is veel te complex om zich te verhouden tot een simpele gedachte van maak maar een scan en dan pak je een interventie uit de menukaart en dan komt het wel goed. Dus wij hebben gezegd: wij blijven aansluiten op de schoolplannen van de scholen en ons eigen plan. En we hebben eigenlijk voldoende ruimte in die menukaart gevonden, om gewoon het eigen beleid te kunnen voortzetten. En daarmee als het ware de financiering ook gebruiken voor wat meer ruimte in dat beleid. Dat even over het blokje NPO. En daarmee ook dus die voorspelde tekorten en ons financiële reilen en zeilen op dat punt. Dan was er een vraag over de overstap van po naar vo, omdat ik een opmerking maakte over de advisering en wat daarbij komt kijken. Ook dit is eigenlijk wel een complex vraagstuk. Dus ... Maar laat ik even in hoofdlijnen schetsen waar wij tegen aankijken. In ons stelsel in Nederland, is eigenlijk het laatste stelsel van de beetje beschaafde landen, waar de advisering op zo'n jeugdige leeftijd plaatsvindt. Dus dat stelsel is eigenlijk verouderd. Voldoet al helemaal niet meer aan wat we aan empirische kennis hebben over wat goed is voor kinderen. En daar hebben we mee te dealen met elkaar. En één van de dingen die daar speelt, is dat het po de opdracht heeft om een advies te verstrekken. En dat is een eufemistische term, want het is helemaal geen advies. Het is een besluit met verstreckende gevolgen en een groot severe effect. Want het besluit wat wij eigenlijk nemen heeft dezelfde impact als het wel of niet halen van hun eindexamen. Het betekent namelijk dat je kinderen een ticket verstrekt op een bepaald type onderwijs. En dat kan hele grote gevolgen hebben voor de toekomst van die kinderen. Eigenlijk is het zo dat in alle redelijkheid van het po niet gevraagd kan worden om op die leeftijd een pertinente uitspraak te doen over het potentieel van kinderen over zes jaar. Dat is godsonmogelijk. En het feit dat het stelsel dat van ons vraagt is eigenlijk ook crimineel, ik kan het niet anders noemen. Daar worden grote fouten in gemaakt. Niet omdat wij dat niet kunnen of niet willen, maar omdat het systeem dat gewoon veroorzaakt. En daarbij is een grote druk gelegd ook op het gebruikmaken van toetsing. Ik raad u allemaal aan om eens een keer een podcast van Karen Heij te zien. De eindtoets, daar maakt ze gehakt van. Want daar wordt eigenlijk op een veel te smalle basis worden kinderen cognitief ingedeeld ten opzichte van een gemiddelde. Terwijl je natuurlijk eigenlijk naar ieder kind zou moeten kijken, en zou moeten kijken hoe zij zich verhouden tot de doelen die de overheid ons de opdracht geeft die kinderen te laten halen. Ik zit er nogal strak in, zoals u hoort, maar ik vind dit ook echt een heel groot probleem van het stelsel. Een probleem dat door de landelijke politiek zou moeten worden aangepakt, en niet wordt aangepakt. Men loopt eromheen, omdat er natuurlijk onmiddellijk een hele ingewikkelde maatschappelijke discussie ontstaat over wat dat dan betekent voor bijvoorbeeld kinderen die heel blij zijn dat ze op twaalfjarige leeftijd naar mijn collega hier kunnen. En ja, dat stelsel wordt dus in stand gehouden door mensen die als het ware de succesvolle bewandelaars van dat stelsel zijn. Een weerbarstig probleem. Wij proberen kleinschalig, in samenwerking met het vo, te kijken of we toch anders om kunnen gaan met die overstap. Kijken of we met scholen die daarvoor belangstelling hebben een drempelloze overstap kunnen organiseren, zodat we kleinschalig toch een beetje ervaring gaan opdoen met hoe het werkt als je wat minder op jonge leeftijd al die

definitieve adviezen geeft. Verder is het zo dat we proberen waar mogelijk kinderen het voordeel van de twijfel te geven, respectievelijk wat bredere adviezen te geven als we het niet zeker weten. Dat is een breuk met het verleden. Want in het verleden werd er hier in Haarlem eigenlijk vooral enkelvoudig geadviseerd, en dat had ook weer te maken met de samenstelling van het vo in Haarlem. En wij proberen daar toch een wat andere koers in te gaan varen. En we zijn in goed gesprek ook met het vo over deze problematiek. Dus we hebben al vele malen daarover met elkaar van gedachten gewisseld. Maar daar ook word je gewoon geconfronteerd met het feit dat iedereen eigenlijk op een bepaalde manier een gevangene is van het stelsel waarin dit nu eenmaal het moment is waarop kinderen als het ware die belangrijke keuze maken. Even kijken. Er is iets gezegd over de Hildebrand. Laat ik dat ook maar eens even noemen. Dat komt volgens mij in twee vragen ook voor. Wij zitten nogal diep in het speciale onderwijs met Spaarnesant. Samen met TWiJs zijn wij de twee schoolbesturen die het speciaal onderwijs in de stad organiseren. En wij hebben al een tijdje geleden met het samenwerkingsverband eigenlijk beleid gekozen om dat speciaal onderwijs wat anders te gaan organiseren. Wij kennen een aantal cluster drie-scholen, en we hebben een aantal EKC's, noemen we dat inmiddels. Dat zijn eigenlijk drie scholen waar we geïntegreerd onderwijs en zorg aanbieden. Samen met jeugdhulpaanbieders. Dat gebeurt allemaal onder de vlag van het samenwerkingsverband, en dat wordt als het ware gedragen door drie schoolbesturen. TWiJs, Spaarnesant en Aloysius. En in die beweging wordt er eigenlijk geen onderscheid meer gemaakt in het basisonderwijs, tussen het zogenaamd speciaal basisonderwijs, dat is een unieke variant die alleen in het primair onderwijs bestaat, en het speciaal onderwijs. Wij kennen nu alleen nog maar specialistisch onderwijs. En de reden dat we die richting gekozen hebben, dat is dat door het succes van passend onderwijs in onze regio in de afgelopen jaren eigenlijk het aanbod op de reguliere scholen enorm is verbreed. En dat leidt ertoe dat de kinderen die momenteel nog op de Hildebrand zitten, in feite tegenwoordig in het reguliere basisonderwijs gewoon een goed en passend aanbod kunnen krijgen. En we zien ook dat heel veel van onze basisscholen deze kinderen met een vergelijkbaar profiel als de kinderen die nu op de Hildebrand zitten, gewoon een passend aanbod bieden. Laten we zeggen dus kinderen die uitsluitend eigenlijk wat extra ondersteuning nodig hebben op leervragen, en die niet te maken hebben met dubbele problematiek of gedragsproblemen, die kunnen gewoon in het reguliere onderwijs in het algemeen heel goed terecht. Dus vandaar dat we deze ontwikkeling ook hebben ingezet, in goed overleg trouwens, met alle partijen. En wij garanderen, dat hebben we ook met de ouders gecommuniceerd, wij garanderen dat de kinderen die nu op de Hildebrand zitten, dat die hun carrière daar af kunnen maken. Met dezelfde bekostiging van het samenwerkingsverband. En we wachten nog even op de reactie van OCW daarop. Maar die gaat er ook vast komen. Oké. Even kijken. Door onderwijs achterstandsmiddelen. Het ging daar over met name de mindering waarvan sprake was bij bijvoorbeeld Erasmus, Globe en Piramide. Maar we kunnen ook in zijn algemeenheid wel zeggen dat de achterstandsmiddelen behoorlijk onder druk staan. Want wat er gebeurd is in het verleden, is dat de landelijke budgetten daarvoor, die zijn bevroren. Terwijl het aantal leerlingen dat ervoor in aanmerking zou moeten komen best wel is toegenomen. En daarmee werd als het ware de verdeling steeds dunner. Bij deze drie scholen is een nieuwe systematiek er de oorzaak van dat zij minder krijgen dan in het verleden. En dat heeft te maken met dat in de berekening van het verleden was er een soort van cumulatie van het postcodegebied waar de kinderen in woonden, als de weging waar de school mee te maken had. Dat is nu gereduceerd tot één regeling. Dat heet de onderwijsscore. Dit zijn overigens de scholen die in Haarlem behoren tot de scholen met de allerhoogste onderwijsscores en die dus wel nog het maximale aan middelen ontvangen, zoals je dat zou kunnen krijgen in de huidige systematiek. Maar we zien inderdaad dat de organisatie van die scholen best wel onder druk staat. En dat geldt dan met name voor de kleinste van de drie, want de Globe is een vrij kleine school. En we zijn ook heel goed aan het nadenken over of we dat op deze manier kunnen blijven doen. Gelukkig, nogmaals, zit Spaarnesant niet naar een lege reserve te kijken. Dus we kunnen een heleboel fricties ook wel opvangen. Maar ons beleid is dat uiteindelijk scholen de eigen broek moeten ophouden, zoals dat zo fijn heet. Omdat we nu eenmaal niet willen dat er structureel

geld van de ene school naar de andere gaat. Er is een vraag gesteld over de toekomstige leerlingenaantallen. Ik zou bijna willen zeggen: voorspellen is heel moeilijk, vooral als het over de toekomst gaat. En dat blijkt zeker bij de leerlingprognoses. Mijn collega wil daar misschien eerst wat over zeggen, en ik meen dat de wethouder daar ook nog iets over wilde zeggen. Ik weet niet wie ... Misschien Jan eerst, en dat jij even aanvult?

De heer Alberts: Graag wil ik daar iets over melden. We houden al jaren, en dan baseren we ons enerzijds op de prognose die de gemeente laat maken, en anderzijds op de feitelijke cijfers vanuit onze scholen. Maar die prognoses worden niet voor niets elk jaar weer opnieuw gemaakt, omdat ze iedere keer anders uitkomen. En dat is een landelijk model, dus het ligt niet aan het model. Het ligt aan de ontwikkelingen in de woningbouw, het ligt aan de schommelende geboortecijfers in Nederland. Je ziet toch iedere keer, mede door corona, ook weer iedereen verrassen. En het ligt aan een aantal dingen waar prognoses simpelweg geen rekening mee kunnen houden, omdat ze voor een belangrijk deel gebaseerd zijn op ervaringen uit het verleden. Bevolkingsgegevens zitten erin, die goedgekeurde woningbouwplannen van de gemeente. Dus we moeten het voor de lange termijn altijd met die prognoses doen. En wat we nu bijvoorbeeld zien, is dat we al voor het vierde jaar op rij in Haarlem, ondanks die voorgenomen groei, ik stel hem iedere keer bij in de prognose, weer met een daling te maken hebben. Even voor uw idee, voor ons was dat 1 oktober jongstleden honderd leerlingen. En honderdmaal zoveel duizend euro is best veel geld. Gelukkig was het bij de andere besturen net zo, dus het ligt niet aan ons, het zijn simpelweg minder kinderen die zich op dit moment aanbieden. Ik las in de laatste prognose, en die is anderhalf jaar geleden, dat na '25, '26 vooral, en dat zal ook mede door de woningbouw in Schalkwijk ... Er wordt op dit moment al rond het winkelcentrum van alles gebouwd. Veel kleine appartementen. Maar er schijnen ook in Amsterdam kinderen in te komen. Natuurlijk, om de bekende oorzaak dat ouders niet op tijd vanwege de kosten naar een eengezinswoning kunnen verhuizen. Dus ook daar zullen kinderen komen. Maar de groei zal vooral na 2025 gaan plaatsvinden. Dus iedere keer worden we weer verrast door de werkelijkheid. Dat even over de demografische cijfers. Ik weet niet of u daar iets wil aanvullen?

Wethouder Van Leeuwen: Ja, daar kan ik heel kort op aanvullen, voorzitter, als dat mag van u. Ja, dit is precies wat er is. En binnenkort krijgt u ook van ons als college langs het strategisch huisvestingsplan onderwijs. Waarbij wij dus ook gebruikmaken van die prognoses. Ook in overleg met de schoolbesturen kijken: wat gebeurt er nu? En misschien altijd wel één van de mooiste voorbeelden vind ik persoonlijk in het plannen van scholen, is bij de oosterburen in Amsterdam. Daar was op het Java-eiland werden toen woningen gebouwd, waarvan iedereen dacht: daar gaan nooit mensen met kinderen wonen. En vandaar dat daar dus een aantal drijvende scholen zijn. En op de kop van Java-eiland een school staat, omdat daar was gewoon simpelweg niet voorzien van scholen. Want men dacht, in dat soort woningen gaan echt geen mensen met kinderen wonen. Dat is voor ons natuurlijk ook kijken. Wij gaan de komende jaren een aantal, heel veel woningen bouwen. Dat doet u met elkaar. Daar geeft u ons als college opdracht toe. Gaan daar ook mensen met kinderen wonen? Ja, wij hopen van wel natuurlijk. Want wij zijn een kinderrijke stad en dan is aan ons hier om samen met de schoolbesturen voor goed onderwijs te zorgen. Zeggen mensen: wij gaan liever buiten Haarlem wonen, op andere plekken. En komen daar meer mensen met zijn tweeën of alleenwonend, dan zijn er minder kinderen. Maar uiteindelijk houden we continu die prognose in de gaten. Dat nemen we op in het strategisch huisvestingsplan. En daar komen we ook altijd met de jaarlijkse update van het 'SHO' komen we weer bij u terug als er nog bijstelling nodig is. Zal ik ook iets zeggen over Boerhaven? Want het ging natuurlijk over de rol van de gemeente. Wat u ook weet, en wellicht uw collega's in de commissie Ontwikkeling nog beter, is dat wij natuurlijk ... En dat is de plek van de Globe, dat is de Floris van Adrichemlaan. Daar wordt naar heel die strook gekeken van de Floris van Adrichemlaan voor herontwikkeling. Dat gaat over een sporthal. U ziet, het is voor mij niet een thuiswedstrijd, hè. Dat gaat over de Moeder van de Verlosserkerk, een mogelijke sporthal. En

daar wilt u, of wilt u als gemeenteraad, een mooi integraal plan om die wijk en die hele voorzieningenstrook eigenlijk toekomstbestendig te maken. Nu is het natuurlijk zo dat wij inderdaad op dit moment ... Ook wij hebben een arbeidsmarktprobleem als gemeente. Dus we hebben bij procesmanagement en bij stedenbouw, zit ook een tekort aan mankracht, vrouwkracht. Aan mensen. Er zit nu een procesmanager op. Als wethouder Onderwijs zou ik natuurlijk willen dat het nog sneller gaat. Wil je eigenlijk dat er een prachtig nieuw gebouw gisteren staat, ongeveer. Maar er zit beweging in. Er zitten nu mensen op. Maar het is inderdaad precies de vraag die gesteld werd. Hoe zit dat nu? Nou, daar waren dus te weinig mensen voor om echt dat plan voortvarend op te pakken. Maar daar is nu een procesmanager. Maar dat is inderdaad echt een vraagstuk wat in de commissie Ontwikkeling vaker is langs geweest.

De voorzitter: In principe doen we natuurlijk eigenlijk geen interrupties, maar aangezien het de wethouder is ga ik hem toch toestaan. Mevrouw Özogul. Laten we wel samen ook even letten op de tijd. Dat vraag ik ook aan de schoolbestuurders. Er is een harde deadline om acht uur. Ik weet, u heeft een heleboel vragen. Maar laten we in ieder geval even rekening mee houden. Mevrouw Özogul.

Mevrouw Özogul-Özen: Heel goed dat het nu zover is. Maar omdat ik las, er is een externe ingehuurd. En ik dacht: kon dat nou niet eerder?

Wethouder Van Leeuwen: Nee, hier zit helaas niet de wethouder Ruimtelijke ordening. Die had wellicht het feitelijke antwoord kunnen geven. Wat ik in algemeenheid weet, is dat ook zelfs daar een krapte zit. Dus dat we de mensen gewoon echt niet meer aangenomen krijgen. Nog wel qua procesinformatie. Dat in het begin van komend jaar, dus 2023, een startnotitie komt over deze strook. Dus dat weet u, als de startnotitie er is, dan meestal gaat het proces ook echt op gang komen. Dus dat komt nu naar u toe als raad. Zover, voorzitter.

De voorzitter: De heer Elkerbout, gaat u verder.

De heer Elkerbout: U heeft me wel aangespoord om nu in samenvattende zinnen te gaan antwoorden. Ik zal mijn best doen, met het risico dat u zich niet op uw vragen beantwoord voelt. Maar goed, ik doe mijn best. Misschien goed om nog iets te zeggen over de samenwerking met de pabo's waar u ook aan refereert. Waar ik het vorig jaar over gehad heb. We zijn inderdaad nog steeds met het project Opleiden in de School bezig. Dat wordt ook landelijk verplicht gesteld, dat op enig moment, namelijk in 2030, moeten alle leraren in het basisonderwijs in zo'n construct worden opgeleid. Dus dan bestaan er eigenlijk alleen nog maar opleidingsscholen. Is het idee. Het is best wel een weerbarstig traject, zeg ik er ook meteen bij. En dat heeft ook te maken met de manier waarop het hoger onderwijs georganiseerd en geaccrediteerd is. En de mate waarin daar flexibiliteit is, in de manier waarop die opleiding is opgebouwd. Wat ik een groot aandachtspunt blijf vinden, dat is de opleiding van leraren voor het speciaal onderwijs. We hebben daar eigenlijk hele venijnige personeelstekorten. En we kunnen ook niet mensen uit de reguliere vervangingspool daar zomaar inzetten, want dit zijn kinderen die speciale aandacht vragen en ook speciale expertise, om goed te kunnen begeleiden. En ik wil ook nog wel iets zeggen over de opmerking die gemaakt werd over de NPO-middelen inhoudelijk, dat die alleen besteed zouden mogen worden aan leerlingen. Dat is een veelgehoord misverstand. Omdat er ooit een berekening geweest is die wel gebaseerd was op zoveel euro per leerling. Maar een heel groot component in die NPO-middelen is professionalisering van leraren. Dus daar is een heel belangrijk deel ook in de menukaart voor bestemd. En het is natuurlijk ook evident dat, laten we zeggen, de beste investering die je kunt doen met die middelen is juist op de structurele professionalisering van leraren en de ontwikkeling van bijvoorbeeld nieuwe onderwijsorganisatiemodellen. Dus ik denk dat dat geld op die manier ook het meest duurzaam besteed is. Er was nog een vraag over de IKC's. En dan hoop ik dat in langzamerhand het woord kan geven aan u weer terug. IKC's voor nul tot twaalf of vier tot twaalf. We kennen eigenlijk allebei de varianten.

Het begrip IKC is natuurlijk een paraplubegrip. Het heet Integraal Kind Centrum. Daar kun je van alles onder verstaan. Ons streven is uiteindelijk natuurlijk de optimale samenwerking met zowel de kinderopvang als de naschoolse opvang, als de voorschool. Dus laten we zeggen een totaalaanbod van nul tot twaalf zou ideaal zijn. Dus daar werken we met verschillende partners ook actief aan, om dat te bereiken. Daar werkt de gemeente ook aan mee, als we nieuwbouwtrajecten doen, in de zin van dat dat ook huisvestingstechnisch soms wel een uitdaging is. Want de kinderopvang heeft een ander soort huisvestingsbekostiging dan wij. Kortom, alles is er wel op gericht om ook bestaande scholen daar steeds meer naartoe om te bouwen. En wat natuurlijk interessant wordt is hoe het voornemen van dit kabinet om de kinderopvang gratis te maken voor werkenden althans, hoe dat gaat doorwerken in dit soort samenwerkingsconstructen. Dat kunnen we nog moeilijk overzien. Maar dat is wel een interessante ontwikkeling, waar we ook hopen het effect van te zien. Dat er steeds meer kinderen op een steeds vroegere leeftijd naar kinderopvang respectievelijk IKC's kunnen. Als u het goed vindt, wilde ik het hier even bij laten. Met dank voor de vragen en de complimenten.

De voorzitter: En uiteraard u dank voor de beantwoording. Als u de microfoon uit wil drukken, heel fijn. Dan stel ik voor dat we, mocht u nog verdere vragen hebben of uw vraag is niet helemaal of niet volledig beantwoord, dat u die nog eventjes toestuurt. En dan kunnen we altijd nog even kijken of we daar nog de beantwoording op kunnen voorzien. En dat geldt voor alle schoolbestuurders.

4. Realisatie instandhouding openbaar voortgezet (speciaal) onderwijs (Dunamare)

De voorzitter: En dan ga ik nu met u door naar het Dunamare. Heeft er iemand in de zaal die het woord wil, of om vragen te stellen aan de heer Post. Mevrouw Scholten, namens Jouw Haarlem.

Mevrouw Scholten: Goedenavond allemaal, en dank voor de jaarverslagen. Was een tijdje geleden dat ik er eentje helemaal had doorgepluisd, laat staan drie. Ze zien er natuurlijk keurig netjes uit. Wat ik me een klein beetje afvraag: hoe zien wij op scholen, ik ben zelf ook leraar, dat kinderen in armoede leven? Er zit veel verborgen armoede. Heeft Dunamare daar specifiek ideeën over? Dat is er één. Dan weten we dat er voor de ISK, en dat is ten slotte ook een taakstelling openbaar onderwijs, best een probleem is met de huisvesting. Wat is daar op dit moment de status van? Ook omdat de toestroom van vluchtelingen zo groot is. Dus hoe staat het er op dit moment voor? De zorgen in het voortgezet speciaal onderwijs, die delen wij enorm. Ik merk in mijn eigen praktijk ook dat leerlingen inderdaad vaak vastlopen en uiteindelijk doorstromen naar Daaf Geluk of naar de Gunning, en daar dan maar weer hun draai moeten zien te vinden. Maar kunnen we nou aan de voorkant daar iets proberen op in te zetten? En wat dan specifiek? Want dat is gewoon ontzettend taai, dat probleem. Bij het strategisch huisvestingsplan vraag ik mij af: gaan we ook eens inzetten op kleinere klassen? Want daar hebben we het al jaren over. Ik kan me in mijn eigen tijd in de GMR van Dunamare deze discussie ook herinneren. Die hebben we lang en veel gevoerd. Als we op kleinere klassen gaan inzetten, wat best wel zou kunnen helpen ook om leerlingen meer gedifferentieerd te benaderen, hoe gaan we dat dan doen? En moet dat niet in het strategisch huisvestingsplan meegenomen worden? Denk dat dat hem even was. Dank u wel.

De voorzitter: Uitstekend, dank u wel. Anders, commissieleden? Ja, mevrouw Wegman, namens PvdA.

Mevrouw Wegman: Dank u wel, voorzitter. Allereerst evenals vorig jaar, complimenten voor de flexibiliteit van uw medewerkers in coronatijd. Op verschillende scholen zijn er goede nieuwe ontwikkelingen, zoals nieuwe leerwegen op het Spaarnecollege. Financieel staat Dunamare er ook goed voor. De NPO-gelden zijn nog niet geheel besteed, maar we hopen in het jaarverslag 2022 te lezen hoe deze middelen wel geheel besteed zijn. We lezen in dit verslag, dan moet ik het even goed zeggen, high dosage tutoring succesvol is. Maar we lezen

niet dat dit voortgezet is. Wat is hiervoor nodig, wat is hier de reden voor? Dan de vrijwillige ouderbijdrage. Door de invoering hiervan lijken er verschillen te ontstaan tussen scholen bij het organiseren van werkweken en schoolreisjes. Als we het hebben over kansengelijkheid werkt deze maatregel dus negatief. Scholen met leerlingen van wie de ouders minder draagkrachtig zijn, kunnen ook minder organiseren. Kan Dunamare hier, waar nodig, een bijdrage leveren zodat er geen verschil tussen scholen binnen Dunamare ontstaat bij het organiseren van werkweken en dergelijke? Op het gebied van huisvesting en verduurzaming gebeurt er van alles. Maar een punt van zorg blijft de huisvesting van ISK. De aandacht van de leiding van ISK moet teveel uitgaan naar het organiseren van huisvesting, waardoor het onderwijs en het teamvorming onder druk komen te staan. De medewerkersenquête viel als uitzondering binnen Dunamare minder positief uit. Uiteindelijk is het niet goed voor de leerlingen. Graag horen wij uw ideeën voor een structurele oplossing voor de ISK qua huisvesting. Voor wat betreft het lerarentekort, is onze vraag hoe de gemeente kan ondersteunen. U gaf vorig jaar aan vooral via zelf opleiden het tekort te kunnen opvangen. Geldt dit nog steeds, of kan de gemeente misschien nog met een oplossing komen? Ten slotte vragen wij nog aandacht voor goede oudercommunicatie. Juist op scholen waar ouders door bijvoorbeeld taalachterstand minder betrokken zijn, is het belangrijk om ouders te betrekken bij de ontwikkeling van hun kinderen. We zijn benieuwd hoe u het ziet. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ja, mevrouw Hamzad namens GroenLinks.

Mevrouw Hamzad: Dank u wel, voorzitter. Als we terugkijken naar afgelopen jaren, volledig afstandsonderwijs, droegen niet zoveel bij aan de continuïteit van het onderwijsproces dat voor leerlingen zo juist belangrijk is. Vooral klas één tot en met drie, die hun schoolloopbaan begonnen met pandemie. Die jongeren die na de overgang van basisschool naar middelbare school, zeker in coronatijd, veel executieve vaardigheden en sociale vaardigheden niet of onvoldoende ontwikkelt. Onze vraag is: zijn hier extra ondersteuning en huiswerkbegeleiding? Met de name van plannen, voorbereiden voor de toetsen vanuit NPO-middelen voor deze leerlingen. Leerlingen met rijke, en goed opgeleide ouders komen vaak goed wel mee in deze traject. Maar kom je uit een gezin met minder mogelijkheden, dan sta je zeker op achterstand. Hoe wordt NPO-middelen geïnvesteerd in het welbevinden van deze leerlingen? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Klazinga namens de VVD.

Mevrouw Klazinga: Dank u wel, voorzitter. Dat is natuurlijk een beetje het nadeel van drie van deze verslagen. Of het voordeel van drie van deze verslagen, dat ik er niet helemaal aan ontkom dat je toch een beetje gaat vergelijken tussen verslagen. En wat mij opviel, en dat geldt zo meteen ook voor het Stedelijk Gymnasium, is dat bij het verslag van Spaarnesant de accountantsverklaring zat en bij die van u twee niet. Nou hoeft ik niet per se die accountantsverklaring te hebben, maar ik vroeg me af of er misschien nog opmerkingen door de accountant zijn gemaakt in de accountantsverklaring, die voor ons interessant zouden kunnen zijn om kennis van te nemen? Dan, we hebben het er net al even over gehad bij het Spaarnesant, de leerlingenaantal. Mij viel op dat Spaarnesant uitgaat van een toename in leerlingen, terwijl uw beide scholen ... Ja, ik stap alvast een beetje over naar de volgende maar ik zal zo meteen de vragen nogmaals aan Stedelijk Gymnasium ook stellen hoor. Maar u gaat beiden uit van een afname in leerlingenaantal. Nu is het bij u natuurlijk wel verschillend dat u niet alleen in Haarlem zit, maar hoe ziet u dat in ieder geval dan voor Haarlem? En de laatste vraag. U had het net over het verduurzamen van scholen en wat daar voor nodig is, en dat u daarvoor ook naar het Rijk kijkt. Maar wat wordt er wel gedaan om scholen te verduurzamen? En heeft u daar de middelen voor? En zo nee, waar zou u van mening zijn dat die middelen dan vandaan zouden moeten komen? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Özogul namens de SP.

Mevrouw Özogul-Özen: Ja, ook SP heeft een aantal vragen. Eén van de zorgpunten van ons was inderdaad hoge energiekosten. En de ventilatie in de coronaperiode. En natuurlijk de isolatie van de scholen, maar ik heb begrepen net van u dat binnenkort met het huisvestingsplan het één en ander naar ons toekomt. Maar in de tussentijd zijn wij benieuwd hoe de hoge energiekosten op dit moment, nu we in de winter zitten, wordt opgevangen. Zijn er scholen die daardoor in problemen kunnen komen? En het tweede wat we willen vragen is: door de coronaperiode en door de hoge prestatiedruk, we lezen in de media constant dat heel veel jongeren psychische problemen hebben. Hoe kunt u dat op uw scholen zien? En welke mogelijkheden zijn er binnen het onderwijs om de kinderen zo adequaat mogelijk te helpen? En de ouders erbij te betrekken? En wat is uw ervaring met betrekking tot de jeugdzorghulpverlening? Door de wachtlijsten, zijn daar problemen? En hoe ziet u dat terug in de klassen, zeg maar? En als laatste, lerarentekort. U zei net dat u daar niet zoveel mee had. Oh, oké. Precies dezelfde vraag als de PvdA: wat kunnen wij als gemeente in ieder geval doen om daar te ondersteunen? En als laatste, armoede. U zei dat u niet zo gelooft in het schoolontbijt. Maar ik kan me voorstellen dat er ook kinderen tussen zitten die niet bijvoorbeeld ontbeten hebben, of die juist thuis juist door de kosten die steeds maar hoger worden, in bepaalde situaties komen. Werkt u daarin samen met organisaties? En uw scholen, hoe helpen zij daar het kind mee? Het kopen van een fiets was natuurlijk een heel mooi voorbeeld. Maar ik kan me voorstellen dat daar multi problemen ook zijn.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van der Windt, namens D66.

Mevrouw Van der Windt: Dank u wel, voorzitter. Ik zal mijn betoog van net niet helemaal herhalen, maar dat geldt ook voor u, omdat ik goed snap dat ook u terugkijkt op een heel lastig coronajaar. Mijn vraag aan u is eigenlijk hetzelfde: zijn er in 2022, dus dit jaar dat nog loopt, zaken voorgevallen die je wil delen met de commissie? En gaan er naar uw verwachting zaken in 2023 spelen waarvan u denkt dat de gemeente daar een belangrijke rol bij kan vervullen? En wat verwacht u dan van de gemeente? En een beetje voortbordurend op de vraag die ik heb gesteld aan uw collega van Spaarnesant: ziet u mogelijkheden om leerlingen op een veel later moment te heradviseren? En dan zeker in het licht van de wat lastige overgang van vmbo naar havo. Dat waren mijn vragen, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Anders commissieleden die nog een vraag willen stellen? Nee. Mijnheer Post, gaat uw gang.

De heer Post: Dat zijn een heleboel vragen ook, dank daarvoor. En het zijn nog goede vragen ook, dus ik ga proberen dat kort te beantwoorden. Dat was de opdracht. Er zijn een paar vragen gesteld, onder andere door Jouw Haarlem en SP, maar meer volgens mij de PvdA, van: hoe zie je nou die armoede, wat ga je daarmee doen? Ja, dat is natuurlijk echt niet zomaar even je ziet armoede. Want leerlingen, kinderen, zullen dat niet altijd daarvoor uitkomen. Dus wij hebben scholen gevraagd om er alert op te zijn, ernaar te kijken. En waarom zeg ik niet maatregelen? Kijk, stel dat wij nu zeggen: we krijgen een subsidie van de gemeente voor schoolontbijt. Dan gaan alle kinderen schoolontbijt krijgen. Ook de kinderen die het niet nodig hebben. En als dan de subsidie na een jaar stopt, heb je weer geen schoolontbijt. Dus wat wij proberen, dat is echt bewust zijn voor die armoede en die multiproblematiek die er soms is, daar alert op te zijn. Maar dat is ingewikkeld. Soms kom je er te laat achter dat er toch een grotere thuissituatie is. Nou zijn er op de scholen waar dat het meest voorkomt, dat zijn toch onze praktijkscholen, de vmbo's, hebben we ook meer leerlingenzorg lopen dan op de mavo, havo, vwo's. Dus het is toch een bewustzijn van de mensen. Wij hebben gewoon als schoolorganisatie gezegd: daar waar het nodig is geven we support. Maar het is mensenwerk. Dus daar waar wij signalen ontvangen dat dat niet goed zou gaan, daar willen we alert reageren. En wij willen daar middelen voor inzetten uit onze financiële middelen die we hebben. Dus daar staan we open voor. Maar we zijn een

beetje bang voor generiek beleid. Dus dat wilde ik even over de armoedeproblematiek zeggen. Er zijn ook verschillende vragen gesteld over de huisvesting van de ISK, onder andere Jouw Haarlem maar volgens mij ook PvdA en SP. Daar gaat de wethouder straks denk ik wel een antwoord op geven. In algemene zin denk ik, wil ik wel zeggen: het feit dat we van 120 opeens zijn gegroeid naar 300, 350 leerlingen, dat wisten we natuurlijk een jaar geleden niet. Dus dat is echt iets wat ons afgelopen jaar door de oorlog in Oekraïne, maar ook door nu de nieuwe toevlucht van vluchtelingen in Nederland, ons een beetje overkomen is. En dat is voor de ISK zwaar, dus ik gun de ISK een structurele, goede oplossing voor de lange termijn. De wethouder zal daar straks wat over zeggen, want die gaat over de huisvesting. Maar daar wil ik het even voor mij bij de ISK bij laten. Ik moet zeggen, wij zijn wel echt blij dat we dat onderwijs mogen verzorgen aan die leerlingen. Want dat is echt, als je het over kansengelijkheid hebt, kinderen die van buiten dit land komen de taal moeten leren, dat is dankbaar werk. Wij zijn daar samen ook op bezoek geweest. En dan zie je ook hoe dankbaar werk dat is en hoe eigenlijk graag die leerlingen onze cultuur willen leren kennen, en willen leren. Daar ben ik best wel een beetje trots op, dat is mooi om te zien. Dus nou, dat wilde ik even zeggen. Dan zijn er ook vragen gesteld over bijvoorbeeld de vso. Kan je niet beter naar de voorkant gaan, in plaats van repareren? Ja, dat is precies waar we met het samenwerkingsverband heel druk mee bezig zijn. De afgelopen jaren hebben we geïnvesteerd in betere zorgstructuur, net als in po, op de scholen. Alleen corona heeft ons een beetje teruggeworpen in de tijd, waar we nu met alle andere scholen over in gesprek zijn. Om dat toch weer terug te draaien. Dus wij hebben actief gezegd: onze vso zal op termijn weer moeten krimpen. Want we zitten nu in een gebouw van driehonderd, nou, dat zit over de vierhonderd heen. Dat betekent ook dat we onze handen in het haar zitten met de huisvesting. Maar het lijkt mij niet verstandig om die huisvesting permanent uit te breiden. Maar om tijdelijke oplossingen te zoeken, zodat er straks weer een genormaliseerde situatie ontstaat op de scholen. Kleinere klassen. Ja, dat is heel boeiend. Ik zou graag kleinere klassen willen hebben. Dat hebben we ook gedaan. Als u naar ons jaarverslag kijkt, en je kijkt in het NPO-hoofdstuk, waar we een apart hoofdstuk aan gewijd hebben, dan zie je ook een forse inzet van middelen aan kleinere klassen. Er staan mooie diagrammen in het jaarverslag, waar we NPO aan besteed hebben. En dat zullen we de komende jaren ook blijven doen voor het wegwerken van achterstanden, waar soms een kleinere klas bij kan helpen. Maar als NPO verdwijnt, dan hebben we dat budget gewoon niet meer. En dan kunnen wij wel kleinere klassen maken, maar dat zou alleen maar kunnen met minder onderwijstijd. Of minder lessen voor de docenten. En daar heeft de minister nu recent uitspraak over gedaan, dat hij dat echt niet ziet zitten. Dus dat is wel een puzzel. Ik zou graag kleinere klassen hebben, we doen het overigens zeker bij onze vmbo's. Daar zijn de klassen kleiner. ISK vijftien, de vso zijn ze klein. Maar de gemiddelde mavo, havo, vwo, rechttoe rechtaan, daar komt het echt voor dat de gemiddelde klassengrootte 25 tot 28 is, gemiddeld. En soms dan wel eens een negatieve uitschieter. Dat kan helaas niet anders door ons onderwijssysteem. En dat zouden we graag anders zitten, maar dat is gewoon macrobudget wat we van de overheid krijgen. Hoe hebben we dat besteed? Ook die NPO nog een beetje, toch maar even, PvdA die daar om vroeg. Om dat even nader te duiden. En gelijk met high dosage tutoring, wat we geprobeerd hebben op het Haarlem College. Dat is wel succesvol, maar enorm intensief. En we zien dat we dat zonder extra subsidies niet kunnen handhaven. Dus daarom hebben we gezegd: dat moet je ook niet willen. Maar we hebben wel lessen geleerd die je in lessen kan gebruiken. Van leraren. En dat proberen we wel. En in ons jaarverslag staat ook in hoe we dat NPO nu hebben besteed. Er zijn ook vragen gesteld over, door de PvdA, over de vrijwillige ouderbijdrage. Ja, die nieuwe wet is ingevoerd vorig jaar. Leidt ertoe, dat scholen waar meer rijke ouders zitten, en ik kan het gemakkelijkst maar een school noemen buiten Haarlem, zoals Heemstede Het Hageveld, die ouders kunnen zo achthonderd euro betalen per jaar, en doen dat zonder morren. Terwijl dat bij ons op sommige scholen niet zo is. Wij zullen nooit, als we een activiteit organiseren, dat niet doen. En we hebben op sommige scholen ook daar echt een impuls aan gegeven. Maar wij kunnen niet jaarlijks daar de kosten van dragen voor die scholen. Want als ik tegen de ouders zeg van een school die in een wat rijkere omgeving staat, bijvoorbeeld in Driehuizen, zeg: ja, weet u wat, uw ouders moeten honderd

euro extra betalen voor die ouders in een school die het wat minder goed heeft. Daar is dan geen bereidheid voor. Het systeem leidt een beetje tot ongelijkheid, en dat is iets waarvan wij eigenlijk vinden dat als je dat niet wil, moet de overheid die financiering voor die scholen op orde brengen. En dat hebben we nu met de NPO een tijdje kunnen doen, maar dat gaat wel vervallen als NPO verdwijnt. Dan kunnen we dat echt niet vol blijven houden. Het lerarentekort speelt een beetje ook hetzelfde als bij het po. Wij zijn opleidingsschool bij de meeste scholen. Werken daar keihard aan. Het valt mee, maar we hebben het wel. En zeker waar de gemeente kan bijdragen, is het aanbod van de wethouder geweest om bij te dragen met mensen. Maar we hebben natuurlijk eigenlijk gewoon fulltime leraren nodig, of in ieder geval, een flink deel. En daar doen wij allerlei activiteiten aan. We bieden een goed, circulair pakket om het aantrekkelijk te maken bij Dunamare. Waaronder ook veel opleidingen die we bieden. We betalen ook veel opleidingen. En de komende jaren zullen wij daar dan ook volop inzetten. En dan hopen we dat het dan meevalt. Maar nogmaals, het is niet zo rampzalig mag ik wel zeggen, als in het primair onderwijs. Nou hoor ik al zeggen dat primair onderwijs scholen nu zeggen tegen leraren: kom bij ons, want bij ons is de werkdruk minder hoog. Dus het blijft spannend op de lerarenmarkt, want we moeten allemaal uit één vijver vissen. En de kunst is die vijver groter te maken. En daar zijn we echt wel over aan het nadenken. Bijvoorbeeld door wat jullie onder andere doen bij het Gymnasium, mensen eerder te laten zien hoe aantrekkelijk het lerarenberoep is. Want veel jongeren kiezen bij een keuze voor het hoger onderwijs niet voor de lerarenopleiding. Dus wij hopen daar wat meer voorlichting te gaan geven aan leerlingen die bij ons op school zitten, zodat die ook een opleiding kunnen gaan verzorgen. GroenLinks vroeg ook naar corona. En ja, wij hebben in die grafiek ook duidelijk laten zien wat wij doen. Er is heel veel aandacht voor die extra hulp. En daardoor hebben we ook bijvoorbeeld gratis examentrainingen kunnen geven aan leerlingen. Gratis bijlessen. Waarvoorheen dat eigenlijk vaak, bij Lyceo, betaald werd door de ouders. Wij zijn nu aan het zoeken hoe we die basis op orde kunnen houden voor scholen die niet aan de ouders kunnen vragen. Nou is het zo dat sommige scholen van de rijksoverheid, zoals het Haarlem College, extra geld krijgen omdat ze in een armoedeprobleemaccumulatiegebied staan. En dat geeft wat ruimte om extra's te organiseren. Maar ook daar, als dat weg zou vallen, omdat we veel met incidentele subsidies werken, dan moet ook een school als het Haarlem College weer terug naar wat ze krijgen aan bekostiging. Dus daar zit wel degelijk voor de langere termijn zorg. De accountant. Zit er niet bij. Accountant heeft geen grote opmerkingen, behalve complimenten. Het was een getrouw jaarverslag, dus we hebben een goedkeurende verklaring gekregen. Net werd even bij Marten de vraag gesteld naar de VOG's. Dat is ook een interessante vraag, want daar maakte de accountant bij ons ook een opmerking over. Soms lukt het iemand niet om tijdig een VOG aan te vragen. Ons niet, omdat het in het systeem vastloopt. Wij hebben ook een aantal tweetalige opleidingen die bijvoorbeeld Amerikaanse docenten in dienst hebben. Dan lukt het de VOG niet. Omdat die dat niet kennen, dus dan krijgen we dat ook niet opgevraagd. Dus wij hebben altijd een twintigtal VOG's over de hele organisatie niet op tijd lukt, maar uiteindelijk heeft elke docent een VOG bij ons. Maar soms niet op 1 augustus als je start. En je kan bij dit jaar voorstellen, 1 augustus kom je in dienst. Maar je begint pas 1 september met het onderwijs. En dan komt hij 10 augustus. Dan is hij formeel te laat, maar materieel staat die docent pas voor de klas als er een VOG is. En dat is bij alle docenten willen we dat, en is dat een eis die we zelf stellen. En daar kwam de accountant ook mee, om daar op terug te komen. Verduurzaming, eigen middelen. Wij zetten eigen middelen in. We hebben onder andere gebruik gemaakt van de 'Suez'-regeling, die de gemeente heeft aangevraagd. En daarboven moesten wij toch een fors bedrag zelf nog inleggen, en dat hebben we gedaan. Dat doen we vooral bij die gebouwen, waar het de moeite loont om die investering te doen. Maar je kan je voorstellen, als je een zeventig jaar oud pand hebt, en het is een monument. Het Gymnasium is volgens mij recent opgeknapt, bijna opgeknapt, of een deel. Maar dat zijn zulke grote investeringen, dat kan je niet uit de personele lump sum betalen. Dat heb ik in de inleiding ook gezegd: we hebben met een relatief oud gebouwbestand te maken. Zeker voor het openbaar onderwijs in Haarlem. En dat betekent ook dat er nog veel moet gebeuren, en dat we natuurlijk een gebouw dat zo oud is, met enkel glas,

dan kan je wel besluiten de ramen dicht te doen en een ventilatiesysteem in te bouwen, maar dan moet je er gelijk koeling in aanbrengen. Als het niet geïsoleerd is, dan is dat eigenlijk leidt dat tot enorm hoge kosten. Dus dat kan niet, daar moeten we wachten op het SHP. En daarover zijn we nu in overleg met de gemeente. Dus dat komt de komende tijd wordt dat een gesprek met alle schoolbesturen. De hoge energierekening. Kunnen we nu betalen uit reserves. Het is toch drie miljoen wat er in één keer afgaat dit jaar. Als dat zo blijft, en dat hoop ik voor niemand, dan moeten we ons gaan heroriënteren. Want uiteindelijk krijgen wij geld voor personeel, tachtig procent ongeveer, twintig procent voor materieel. En uiteindelijk, als je te weinig hebt voor die materieel, gaat het ten koste van personeel. En dan kom ik weer op die kleinere klassen, dan moeten we kiezen tussen minder onderwijs of grotere klassen. Dus ik hoop echt dat er voor de langere termijn een oplossing voor komt. Maar dat het bij deze energieprijzen structureel tot forse problemen leidt, dat is mij wel duidelijk. D66 vroeg: wat wil je delen? Na corona. Voor 2022 is dit een spannend jaar nog, vanwege de achterstanden in corona. Nou de energiecrisis en de vluchtelingen, en de huisvesting. Dat zijn echt wel dossiers waar we de komende tijd aan zowel gemeentelijke zijde, aan raadszijde, als aan wethouderszijde als aan de schoolbestuur echt heel veel aandacht voor moeten hebben. En tot slot, een vraag over het heradviseren, van D66. Vmbo, havo. Kijk, leerlingen ... Wij hebben veel scholen, ik zeg het maar even, aan de praktische kant van het onderwijs zitten. Dus aan de kant van de vmbo's, met praktische talenten. En daar bieden we altijd stapelmogelijkheden. En opwaardeermogelijkheden. Mooi voorbeeld is het Haarlem College. De mavo daar, daar zitten vooral kinderen, die hebben zich opgewerkt met een vmbo-advies naar mavo. Nou, bij het Haarlem College willen we ook snel havo starten. Dat willen jullie ook, dat willen wij ook dolgraag. Zijn we hard mee bezig. Maar je hoopt ermee die opwaartse lijn mogelijk te maken, zodat kinderen kansen kunnen pakken. We hebben een gesegregeerd onderwijssysteem. Dat is nu eenmaal zo. We hebben, met mijn collega, zit op het gymnasium. Een kind wat begint op het gymnasium op twaalf jaar, die ziet niet zo snel een vmbo-leerling meer. En dat vind ik jammer. Maar zo is het wel. Ik kan het ook mijn collega van het Gymnasium niet verwijten, want zo is het systeem gebouwd. Dus die randvoorwaarden zijn wij eigenlijk verantwoordelijk voor kinderen kansen geven later in het traject. En dat doen we met bredere brugklassen. Dat doen we door leerlingen van mavo naar havo te gaan. Vorig jaar is een flink '...' van mavoleerlingen naar havo gegaan. Ik zeg erbij, dat is niet altijd de wijze route. Want via mavo, mbo, zou ik ook een lans willen breken voor die route. Want ook daarna is het hbo heel goed mogelijk. We hebben weliswaar vroege selectie, ik zou het liever wat uitstellen. Maar dat betekent zoveel voor ons onderwijs, dat we binnen dat onderwijs nu zoeken naar de mogelijkheden die we wel hebben. En dat proberen we gewoon actief te doen. Volgens mij heb ik de meeste vragen beantwoord. Misschien ben ik er eentje vergeten, excuus daarvoor.

Mevrouw Özogul-Özen: Ik heb op één vraag geen antwoord.

De heer Post: Dat zou kunnen natuurlijk, want we ...

Mevrouw Özogul-Özen: Ging over de jongeren die in de problemen zijn door de prestatie, en depressief zijn.

De heer Post: Ja, hoe we dat zien. Nou, we doen zelf ... Dat is een goede vraag. We doen zelf natuurlijk allerlei enquêtes onder kinderen. Dat doet ook de GGD, met de GGD-Monitor. En daar halen we dat eigenlijk uit. En dan zie je dat die GGD-Monitor wordt in iedere regio in Nederland uitgevoerd, en die ontvangen wij ook. Mijn collega van het Gymnasium gaf ook al aan dat hij dat op het Gymnasium zag. Ik denk dat dat iets is wat we zien. En waar we in onze NPO-aanpak, dat zie je ook in de grafieken die we hebben gezet, dat wij toch een behoorlijk portie in hebben gezet rondom sociale, emotionele en fysieke ontwikkeling. Dat is 22 procent van ons budget geweest van NPO. En wat is dat dan? Dat kan van alles zijn. Dat kan aandacht zijn, mentoriseren zijn, dat kan ook activiteiten ontplooiën met kinderen zijn, om samen te gaan sporten. Dat hebben we

natuurlijk voor het eerst weer kunnen doen na corona. Dus dat is een reeks van maatregelen die we doen, waar ik wel heel gelukkig mee ben. We zien wel, over het algemeen, een groot percentage kinderen toch met een diploma de school verlaten. Dus dat heeft wel gewerkt, blijkbaar. Waar ik me nu een beetje zorgen om maak, is de transitie van NPO-budget hebben, naar geen NPO-budget. En in dat ... En er is ook nog geen nieuw idee bedacht hoe we structureel omgaan met de subsidies rondom rekenen en taal wat gezegd wordt. Dus wij kunnen nog een paar jaar die reserves die we hebben, die hebben we hard nodig om die te gebruiken, om de landing van NPO zacht te laten verlopen. Maar dat is wel enorm finetunen, want je wil ook niet dat je daar onder komt. Want dan kom je met een slechte reservepositie te zitten. Daarom zijn we daar best wel een beetje voorzichtig in. Ik hoop dat dit een beetje antwoord op je vraag is.

De voorzitter: Ik denk dat dat een uitstekend antwoord is. Als u de microfoon uitzet, dan gaan we nog even luisteren naar de wethouder met betrekking tot Dunamare.

Wethouder Van Leeuwen: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik zit nog even door te denken op de vraag net. Hoe zit het nou met het budget en de doorloop daarvan? Eentje waar de schoolbestuurder zich voor inzet, richting het Rijk. Want die hebben natuurlijk een directe relatie ook met OCMW. Maar wij natuurlijk ook als gemeente. Is dat je voorziet dat er ook weer nieuwe programma's komen. Vanuit VWS, vanuit het ministerie van OCMW. Dus wij maken ons ook daarin hard, net als de schoolbestuurder. Zorg nou dat die middelen niet incidenteel zijn, zorg dat daar niet een heel nieuw apart programma of doelenboom of verantwoordingscircuitus wordt opgetuigd, maar dat je precies de onderwerpen die je ook met zijn allen aangeeft, dat het schoolbestuur daar tijd en aandacht op kunnen blijven zetten met mensen die zij voor vast aan kunnen nemen. En niet inderdaad mensen die voor een jaartje ingehuurd moeten worden, of een jaarcontract krijgen. Want dat kan ook niet in deze markt. Maar daar is inderdaad, ook uw, maar veel landelijke partijen, maak u ook daar hard voor in Den Haag zou ik zeggen, met elkaar. Want je ziet toch vaak dat er incidenteel gefinancierd wordt, incidentele programma's worden gedraaid. Ja, en dat is voor de schoolbestuurder is daar natuurlijk heel lastig op voorsorteren. Maar dat was nog even naar aanleiding van het vorige antwoord. Dan de ISK, en dan doe ik nog altijd even de ondertiteling. Dus Internationale Schakelklas, dat is nieuwkomersonderwijs voor de vo, de voortgezet onderwijsleeftijd. Maar het is al gezegd, ja. Helaas hebben we een oorlog op het Europese continent, wat maakt dat hier heel veel mensen zijn die Haarlemmer zijn en die onderwijs nodig hebben. Onderwijs verdienen om hier een eerlijke kans te krijgen. En ook een grotere influx aan mensen die hier onderwijs nodig hebben in dat domein. Daar zit een knip in, tussen het hier en nu en de korte termijn, en de middellange en lange termijn. Dus ook daar weer het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs. Daarmee kom ik naar u toe in de komende maanden, om te kijken: hoe gaan wij de komende jaren, waarop gaan wij voorsorteren qua nieuwbouw? Dus waar kan dan die school komen, en hoe groot moet die zijn? En dat is natuurlijk ook weer, we hebben het er net al over gehad, over voorspellen. Ik heb geen glazen bol over hoe het gaat met klimaat, vluchtelingen, over hoe het gaat met oorlogen. Maar dan moet u natuurlijk ook met elkaar afwegen hoeveel geld wij uit gaan trekken voor een school van een bepaald formaat, voor het ISK, voor de middellange en lange termijn. Dus dat is daarvoor. Voor de ultrakorte termijn heb ik natuurlijk gewoon heel goed en bijzonder frequent overleg met de heer Post. Om te kijken waar we daar snel kunnen schakelen. We hebben de afgelopen maanden natuurlijk samen met het bestuur van Salomo hebben we dat voor de ... Dat heette vroeger Salomo-TWijs. Hebben we dat voor de ITK gedaan. Dus ook ... Ik verwacht in de komende maanden ook naar u toe te komen met een mededeling hoe wij dat de nood gaan ledigen voor de ISK, voor de korte termijn en de hele korte termijn eigenlijk. Zodat daar inderdaad alle Haarlemse kinderen die u onderwijs wil geven, die wij onderwijs willen geven als college, en die gelukkig ook het schoolbestuur want die zei het ook, die vinden het ook een hele mooie taak voor ons om daar deze Haarlemse kinderen een goede en eerlijke start te geven in Haarlem. Dus dat verwacht ik binnenkort naar u toe te komen, met een mededeling hoe we

daar in de noodvoorziening kunnen treffen. Net als bij de ITK al gebeurd is. Zodat deze kinderen passend en mooi onderwijs kunnen genieten in onze stad.

5. Realisatie instandhouding openbaar voortgezet onderwijs (Stedelijk Gymnasium Haarlem)

De voorzitter: Dank u wel, wethouder, voor de aanvullingen. Dan ga ik door naar het punt vijf, dat is het Stedelijk Gymnasium. Zijn er vragen vanuit de commissie aan de heer Van der Werff? Mevrouw Bastiaans, namens de PvdA.

Mevrouw Bastiaans: Dank u wel, voorzitter. Nou ja, ook voor het Stedelijk Gymnasium complimenten hoe het is gegaan in de coronatijd. Dat zien we ook aan mooie eindexamencijfers en -percentages. Ik heb één vraag eigenlijk over kansengelijkheid. Ik las in een algemeen verslag, bij hoofdstuk vier Risicoanalyse, over leerlingenaantallen. Het risico wordt voor Gymnasium van gemiddeld tot hoog ingeschat. Oorzaken, bij de zes scholen waar u mee samenwerkt, zijn loting en twee scholen in krimpggebieden. En dan staat er ook nog dat het vanwege het momenteel grote issue kansengelijkheid voor gymnasia zaak om alert te blijven. Toen dacht ik: wat wordt er nou mee bedoeld, om alert te blijven? Omdat juist op uw school, zien we dat er ook subsidie is op samenwerkingsverband en samenwerken met scholen in Schalkwijk en Haarlem-Oost. Huiskamerproject. Dus ik dacht even: lees ik dat nou goed, dat kansengelijkheid iets is om alert op te zijn voor een risico? Of nou ja, heeft u daar een andere uitleg bij?

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Bastiaans. Mevrouw Van der Windt namens D66.

Mevrouw Van der Windt: Ja, dank u wel, voorzitter. Ook aan u nogmaals de complimenten voor de lastige jaren, 2021, en hoe u zich daar boven water heeft weten te houden. Mijn drie vragen zijn bekend. Zijn er nog zaken die afgelopen jaar hebben gespeeld, in 2022, die u wil delen met de commissie? Gaan er naar uw mening in 2023 zaken spelen waar de gemeente een belangrijke rol kan vervullen, en wat verwacht u dan van de gemeente en wat kunnen wij daar aan doen? En u heeft net ook mijn vragen gehoord aan Spaarnesant en Dunamare, en ik snapte uw risicoparagraaf wel. Hoe kijkt u aan tegen de mogelijkheid om leerlingen op een veel later moment te heradviseren? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Anders commissieleden? Mevrouw Klazinga namens de VVD.

Mevrouw Klazinga: Dank u wel, voorzitter. Ik hou het ook weer redelijk kort, omdat dit een herhaling is van vragen die ik net ook heb gesteld, in ieder geval voor een deel. Ook bij u zag ik geen accountantsverklaring. Zijn er nog dingen door de accountant gezegd die voor ons van belang zouden kunnen zijn? Ook u signaleert leerlingendaling, heeft dat te maken met het feit dat u in verschillende regio's zit, en niet alleen in Haarlem? En hoe kijkt u aan tegen het leerlingenaantal in Haarlem? En is met de renovatie hier van het Stedelijk Gymnasium rekening gehouden met een eventuele stijging vanwege alle woningbouwplannen? En verder zag ik, ik heb even een beetje zitten rekenen, het eigen vermogen in uw jaarrekening. Daar zijn wat opmerkingen bij de andere stichting gemaakt over het eigen vermogen, en dat OCMW daar niet zozeer een norm voor heeft. Maar wel, wat ik dan maar even tussen aanhalingstekens, richtlijnen noem. En als ik kijk naar wat er totaal zo in een jaar bij u doorheen loopt, en dan de hoogte van het eigen vermogen. Dan kwam die op mij wat hoog over. Maar misschien dat ik dat mis heb. Maar als dat het geval is, hoe bent u van plan om die weer uit te geven eigenlijk, zoals ik net uw collega van Spaarnesant heb horen vertellen? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Amand, namens Trots.

De heer Amand: Dank u wel, voorzitter. Ik had aan alle directieleden eigenlijk een vraag. Hoe staat het eigenlijk met de Oekraïense kinderen, die misschien wel een hoge opleiding willen of kunnen volgen? Heeft u daar ook hulpmiddelen voor gekregen van de gemeente, bijvoorbeeld tolken? Is daar iets voor u dat daar geld beschikbaar voor is? En ten tweede heb ik eigenlijk een vraag aan de mijnheer van het Gymnasium. Er komen bij ons wel eens vragen binnen van: hoe zit het met het roken van de jongelui? En dat valt ons wel op, dat er hier heel erg is, ik weet niet of u daar misschien een verklaring voor geeft? Ik weet niet hoe andere school is. Maar dat is wel een punt. Wij willen wel eens horen, als neven, ja, misschien wil je er geen antwoord op geven. Maar dat is ... En dan hebben we de derde vraag natuurlijk altijd. Trots is natuurlijk, hoe zit het met de uitval van kinderen eigenlijk die niet handbaar zijn op een school? Daar ben ik er zelf één van. Dus ik wil dat weten, hoe dat op deze scholen hier in de omgeving is. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Amand. We hebben het natuurlijk nu wel over het Stedelijk Gymnasium, niet meer over Dunamare. Maar als u die vraagt ...

De heer Amand: Dat maakt niet uit hè, het zijn allemaal mensen, voorzitter.

De voorzitter: Als u de vraag over de ISK nog beantwoord wil hebben, vanuit Dunamare, dan kunt u die nog even schriftelijk stellen, zoals ik al eerder zijn. Anders nog commissieleden die een vraag hebben aan de heer Van der Werff? Mevrouw Scholten namens Jouw Haarlem.

Mevrouw Scholten: Redelijk kort, hoor. U constateert met mij dat de psychische nood ook bij kinderen die het niet per se heel moeilijk hebben qua materiële omstandigheden toeneemt. Vaak ook juist bij makkelijk lerende kinderen, omdat die ook veel leren en zich dus ook snel heel veel zorgen maken om zaken. Ik herken dat. Zijn er nog ideeën die u heeft om dat op één of andere manier wat meer vorm te geven?

De voorzitter: Dank u wel. Anders nog commissieleden die vragen willen stellen aan de heer Van der Werff? Nee. De heer Van der Werff, aan u. Als u zover bent.

De heer Van der Werff: Ik ben zover. Dank u wel. Ik ga wat zaken bij elkaar brengen. Ik begin met het leukste, dat is natuurlijk de accountantsverklaring die er niet is. Die is er uiteraard wel. Waar de accountant op gewezen heeft, dat moet je wel weten, is dat wij net zoals Dunamare vertelde, dat het soms lastig is om de Verklaring Omtrent Gedrag op tijd klaar te hebben en beschikbaar te hebben. Komt ook een beetje omdat wij meestal de formatie in mei rond hebben, maar daar laat zich wel iets zien van het docententekort. Want ik moest eigenlijk werken aan de formatie tot en met 1 augustus. Het was best lastig om alle bemanning op orde te krijgen. Dus de accountant heeft daar een opmerking over gemaakt. En ook over de verlofregistratie, dat we die efficiënter moeten organiseren. Dat waren de twee puntjes uit de accountantsverklaring waar u naar vroeg. U vroeg ook iets over de verbouwing, en het effect op de leerlingenaantallen. Zoals je aan onze cijfers kunt zien, hebben wij de mogelijkheid om eens in de vier jaar, of eens in de drie jaar, iets meer dan 160 leerlingen aan te nemen. En de andere jaren 140. Dat heeft te maken met de grootte van de school. We hebben de verbouwing eigenlijk gedaan, niet om meer leerlingen in het gebouw te krijgen, maar omdat de school een gebouw van vijftig jaar oud was, functioneel geschikt te maken voor het onderwijs. Want het gebouw scoorde ongeveer het laagste in heel Haarlem, wat voorzieningenniveau betrof. Dus de verbouwing is niet om te groeien, maar om het in standhouden van het aantal leerlingen wat we nu hebben. Er is overigens wel potentieel om te groeien, want we zien in de meeste jaren dat het aantal plekken wat we hebben niet voldoende is voor het aantal kinderen dat belangstelling heeft voor het gymasiaal onderwijs. En daar koppel ik dan gelijk een andere vraag aan. Mevrouw Bastiaans van de PvdA kwam daarop: we moeten alert blijven voor de aantallen op het gymnasium, en dan vooral met betrekking tot kansengelijkheid. We zien wel eigenlijk

dat er voortdurend ook wel in de media aandacht is voor gymnasia. En dat is niet altijd in de meest positieve zin. En dat heeft ook wel zijn effect op de aantrekkelijkheid van gymnasia. En dan vooral categorale gymnasia. We hebben dit jaar gezien, als je kijkt naar de aantallen leerlingen die zelfstandige gymnasia aantrekken, dat er maar vijf zijn die gegroeid zijn, of de aantallen in stand hebben gehouden. En dat zijn gelukkig het Stedelijk Gymnasium in Haarlem en het Barlaeus Gymnasium in Amsterdam. Ook het '...' gymnasium. Dat heeft te maken met de lotingssystematiek in Amsterdam. Maar je ziet wel dat er een terugloop is in de belangstelling voor categoriaal gymnasium. En of dat goed of slecht is, dat laat ik aan ieder overweging. Als ik inzoom op kansengelijkheid, zou gymnasium nog een rol spelen ook als je zegt: we willen kinderen langer bij elkaar houden. Daar filosofer ik 's avonds wel eens over. En natuurlijk kan dat best. Je kunt best een brugklas hebben van twee jaar, waar je kinderen langer bij elkaar houdt. Want dan begin je gewoon met klassieke talen in het derde jaar. Daar zijn best mogelijkheden toe. En dat lijkt mij niet zo ontzettend ingewikkeld eigenlijk. Natuurlijk wel in een land waar alles gestructureerd is, en met de regelgeving gebonden is. Maar als je wat breed erover nadenkt, dan moet dat kunnen. Wat zijn de zaken die spelen, wat is anders dit jaar? Dan wijs ik met enige zorg, maar ook met heel veel plezier, op de verbouwing die we nu aan het tot stand brengen zijn. Toen ik kwam, toen was daar een maquette. En een geldbedrag. En ik wil ook de gemeente Haarlem ontzettend bedanken voor de hulp die we gekregen hebben om die financiering rond te krijgen. En dan kom ik ook op de reservevorming uit. Want wij stoppen zelf natuurlijk ook wel een substantieel bedrag in. Ongeveer anderhalf miljoen voor de verbouwing zelf. Dan nog drie, vier ton voor meerjarig onderhoud. En natuurlijk, een nieuw gebouw moet ook ingericht worden. Dus in een stichting waar we met veel oude gebouwen zitten, is enige reservevorming ook vanuit dat perspectief echt wel nodig. Het is geen echte overdaad. We hebben gekeken of we de systematiek konden veranderen, door aan te geven: dit deel van de reserves is eigenlijk nodig straks om de gebouwen in stand te houden. Dat stuitte ook weer op allerlei procesmatige problemen. Maar we willen dat wel graag inzichtelijk krijgen. Ja, de ideeën om kinderen in psychische nood te helpen. Ja, vind ik een hele lastige. Wij zijn in die coronacrisis ook wel een klein beetje in ons oude gedrag vervallen. Als kinderen minder onderwijs hebben gehad door corona, moeten ze meer onderwijs hebben. Dus wij waren heel goed in het organiseren van extra lessen wiskunde, Grieks, Nederlands, enzovoorts. Wat betreft de psychische zorgen, dat heeft echt wel eventjes geduurd voordat het goed bij ons binnenkwam hoe dat nou in elkaar zat. En ik denk dat dat voor veel scholen geldt. Want wij hebben vooral ervaring met onderwijs geven. Wij merkten gewoon dat kinderen, het is misschien niet helemaal goed verwoord, kinderen stonden gewoon niet aan. En als kinderen niet aan staan, kun je ze wel extra lessen geven, je kunt ze ook wel les geven in het weekend, maar dat heeft niet het effect wat je beoogt. Dus hoe krijg je kinderen weer in een modus waar ze weer goed kunnen leren en daar open voor staan? En dat is, vind ik, lastiger dan we initieel dachten. Dus we hebben echt geïnvesteerd in de eerste lijn. Dat zijn docenten, en vooral mentoren, veel meer bewust maken wat er speelt. Dat kun je doen op ontwikkeldagen, door experts in huis te halen, door ze daarover te laten lezen, door ze erover te inspireren. Maar we hebben ook meer professionele hulp in huis gehaald. Om daar toch hard aan te werken. En ik zie eigenlijk, en ik ben het wel helemaal met jou eens, die NPO-gelden schalen we af. Die zijn op een gegeven moment weg. Ik weet niet of de psychische nood in hetzelfde tempo verdwijnt als de NPO-gelden. En dat betekent toch dat we denk ik op scholen geld vrij moeten maken, om daar op één of andere manier invulling aan te geven. Wij proberen dat echt heel zorgvuldig te doen. Vooral door jonge, talentvolle docenten aan te trekken. En vaak zijn oudere docenten doorgeschoold in het salaris, en als die wegvallen en je neemt wat nieuwe mensen aan, geeft dat vaak wat lucht. Maar een lerarentekort helpt daar niet bij. Want we merken wel dat docenten steeds gewiekster worden in het onderhandelen. En ik geef ze geen ongelijk. Want dat doet iedereen op de arbeidsmarkt, als de situatie in zijn of haar voordeel is. Maar het zijn wel een soort bewegingen die een beetje tegenstrijdig zijn. En waar we wel heel zorgvuldig beleid op moeten ontwikkelen. Volgens mij heb ik daarmee best een aantal vragen beantwoord, maar het gaat nog even over jongelui en roken. Wij hebben binnen een straal van een aantal meters van school mag niet gerookt

worden. Maar ik zie ook wel groepjes leerlingen net buiten het gebied wat we gedefinieerd hebben wel roken. En nou ja, we hebben daar beleid op ontwikkeld. We laten altijd in de eerste en tweede klas laten we ze projecten doen over anti-roken en de gevaren van roken. Hetzelfde doen we met het gebruik van drank en drugs. Daarmee verban je het helaas niet. Het is wel om alert te blijven, maar we zien echt wel dat het roken wel weer toe lijkt te nemen. Het is een paar jaar wat minder geweest. Misschien heeft het ook te maken met stress, dat weet ik allemaal niet. Maar u heeft helemaal gelijk, het is zaak om daar heel erg alert op te blijven.

De voorzitter: Ik dank u voor de uitgebreide beantwoording. Nogmaals, commissieleden, mocht u nog aanvullende vragen hebben dan kan dat altijd eventjes via de griffie uiteindelijk aan de schoolbesturen worden toegezonden. Dan krijgt u uiteraard zo snel mogelijk daarop een antwoord. Ik wil in ieder geval de drie heren hier rechts van mij en één heer links van mij in ieder geval hartelijk danken voor hun aanwezigheid hier. Ik denk dat dit een uitstekend voorbeeld is van hoe we in Haarlem het gesprek aangaan met onze scholen. Fijn ook dat u hier zo tijd voor wilde maken, opnieuw, om hier bij ons in de commissie te zijn. En ik hoop in ieder geval heel graag dat we u hier volgend jaar weer mogen zien. En voor u, commissie, dat we dit waarschijnlijk het komende jaar nog vaker gaan doen met andere sprekers hier. Lijkt me goed om op die manier met elkaar het gesprek aan te gaan.

6. Sluiting

Ter advisering aan de raad

De voorzitter: Dan sluit ik in ieder geval voor nu de vergadering en dan mag ik u ook al, aangezien dit de laatste vergadering is van de Commissie Samenleving van dit jaar, hele goede kerstdagen en een goed nieuwjaar wensen. Daar was ik laatst al de eerste in bij wethouder Van Loenen, en ik hoop van harte ook allemaal bij u. Ik zie u heel graag in januari weer terug. Dank u wel.